

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВФПО
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЖИТОМИРСЬКОГО МЕДИЧНОГО ІНСТИТУТУ
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ПРОФІЛАКТИКА СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

**Збірник різнорівневих інтерактивних завдань для позааудиторної
самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти
спеціальності 221 «Стоматологія»**

КОНКУРС «Педагогічний ОСКАР - 2023»

**НОМІНАЦІЯ. «Педагогічна майстерність
викладача закладу фахової перед вищої
освіти»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 «Охорона здоров'я»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 221 «Стоматологія»

2023

Автори:

Косенко Валентина Миколаївна, зав. відділення «Сестринська справа та профілактична стоматологія», кандидат медичних наук, викладач стоматологічних дисциплін, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Скиба Ірина Миколаївна, викладач стоматологічних дисциплін, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Рецензент: Вакулович Зінаїда Олексіївна – викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, голова циклової комісії стоматологічних дисциплін Житомирського медичного інституту ЖОР

Збірник різнорівневих інтерактивних завдань для позааудиторної самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти підготовлено відповідно до робочої програми освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань». Розроблені матеріали націлені на самоперевірку базового комплексу знань з профілактики захворювань порожнини рота та сприятимуть подальшому розвитку навичок самостійної та творчої праці. Позааудиторна самостійна робота студентів є надзвичайно важливою формою освітнього процесу в період повномасштабної війни росії проти України. Розроблені матеріали орієнтують молодь на індивідуалізацію навчання з акцентом на власні потреби та можливості. Ретельно підготовлені невеликі за обсягом інтерактивні завдання є глибокі за змістом та взаємопов'язані між собою. Це дозволить студентам отримати цілісну картину при вивченні освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань», звертаючи увагу на основні поняття, концепції, технології, принципи надання стоматологічної допомоги .

Запропонований збірник узагальнює педагогічний досвід викладачів стоматологічних дисциплін Житомирського медичного інституту ЖОР та буде корисним як для студентів, так і для викладачів, зорієнтованих на впровадження інноваційного підходу у фаховій передвищій медичній освіті.

Рекомендовано цикловою комісією стоматологічних дисциплін
Протокол № 4 від 10.11.2022 р.

Зміст

Вступ.....	4
Особливості позааудиторної самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти в умовах воєнного стану.....	7
Завдання відповідно до таксономії Блума з освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань».....	10
• Перевірка знань.....	10
• Перевірка розуміння	12
• Перевірка уміння застосовувати інформацію	15
• Перевірка уміння аналізувати інформацію	18
• Перевірка уміння синтезувати інформацію	21
• Перевірка уміння оцінювати інформацію	23
Інтерактивні вправи.....	25
• Знайди відповідь.....	25
• Знайди пару.....	26
• Бліц-інтерв'ю.....	27
• Чарівний кошик.....	28
• Стоматологічний квест.....	29
• Логічний ланцюжок.....	30
• Незакінчене речення.....	31
• Про що говорять цифри?.....	32
• Зайвий елемент.....	33
• Стоматологічний пінг-понг.....	34
• Метод шести капелюхів Едварда де Боно.....	35
Підведемо підсумок.....	37
Тестові завдання.....	38
Питання для самоконтролю.....	48
Висновки.....	49
Список використаних літературних джерел	50
Додаток. Інформаційно-довідкові матеріали.....	52

Вступ

Актуальність. Після початку повномасштабної війни росії проти України тримати та залишати непохитним освітній фронт стало вкрай важливим та необхідним завданням. Особливого значення в наш час набуває якісна підготовка майбутніх медичних працівників. Освіта допомагає молоді адаптуватися до нових реалій, зрозуміти важливість обраного фаху, значимість глибоких теоретичних знань та досконалих практичних навичок. Постійні повітряні тривоги, вибухи снарядів, життя під мінометним вогнем не повинні стати на заваді майбутньому розвитку медичної освіти. Освіта – це той міцний фундамент, який необхідний для відбудови вільної, незалежної України.

У науковій літературі самотійна робота здобувачів вищої освіти визначається як найважливіша складова освітнього процесу, необхідна для опанування обраного фаху [2; 9; 13; 16; 19]. Загальновідомо, що найбільш глибокі знання ті, які отримані самотужки. Існують різні види самотійної роботи: аудиторні, позааудиторні, під керівництвом викладача та без його участі [2; 13; 19]. Питома вага самотійної роботи в різні періоди розвитку вищої освіти змінювалася, а нині набуває неабиякого значення. В умовах воєнного стану ця діяльність студентської молоді складає основу освітнього процесу.

Збірник різнорівневих інтерактивних завдань для позааудиторної самотійної роботи студентів підготовлено відповідно до робочої програми освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань». Розроблені матеріали націлені на підвищення якості підготовки здобувачів освіти спеціальності 221 Стоматологія, набуття майбутніми гігієністами зубними сукупності знань, умінь, навичок, поглядів, що дозволять ефективно вирішувати типові спеціалізовані задачі в стоматологічній діяльності.

Опановуючи самотійно матеріал стосовно профілактики стоматологічних захворювань, молодь вдосконалює компетентності, пов'язані зі здатністю раціонально розподіляти вільний час, постійно проводити самоконтроль за обсягом та якістю виконаної роботи.

Відповідно до ОПП Стоматологія у здобувачів освіти формуються спеціальні компетентності:

- раціонально організовувати фахову діяльність, здійснювати підготовку робочого місця, забезпечувати належне зберігання та використання матеріалів, знаходити та виправляти недоліки, пов'язані з упорядкуванням та укомплектуванням робочого місця;
- збирати анамнез, проводити первинний огляд пацієнта, комплексно оцінювати стан порожнини рота, використовуючи клінічні та спеціальні методи дослідження;
- вирішувати задачі різного ступеня складності в процесі проведення професійної гігієни порожнини рота з використанням медикаментозних та інструментальних засобів;
- складати оздоровчі програми, підбирати індивідуальні засоби гігієнічного догляду за порожниною рота, контролювати гігієнічний стан порожнини

рота з використанням індексної системи оцінки та проводити корекцію навичок, пов'язаних з дотриманням правил гігієни.

Працюючи над збірником різнорівневих інтерактивних завдань для позааудиторної самостійної роботи студентів, ми намагалися реалізувати педагогічні ідеї, пов'язані з впровадженням інновацій в освітній процес. Запропонована комбінація інтерактивних завдань дозволить молоді самостійно знаходити способи розв'язання проблем, пов'язаних з подальшою професійною діяльністю. Головне завдання викладача – не вчити, а навчити вчитися.

Інноваційність роботи. В умовах воєнного стану здобувачі освіти мають самостійно окреслити власну освітню траєкторію та повсякчас «Step by Step» рухатися вперед до вершини знань та професіоналізму.

У збірнику завдання складені відповідно до таксономії Блума (знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка). До кожного з цих рівнів за допомогою певних дієслів запропоновано набір завдань, які допоможуть майбутнім медичним працівникам сформувати вміння аналізувати, інтерпретувати, оцінювати професійно важливу інформацію, робити обґрунтовані висновки. Розроблені завдання вдало систематизують навчальний матеріал, а яскраві зображення, запозичені з мережі Інтернет, змушують активізувати клінічне мислення.

Поєднання інтерактивних вправ («Знайди пару», «Чарівний кошик», стоматологічний квест, «Логічний ланцюжок», «Зайвий елемент», стоматологічний пінг-понг, бліц-інтерв'ю, незакінчене речення, «Про що говорять цифри?», «Знайдіть відповідь», метод шести капелюхів Едварда де Боно) сприятиме зацікавленості в процесі вивчення освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань» та усвідомленню її практичного значення.

Вирішуючи завдання, студенти можуть одразу проконтролювати правильність їх виконання, проаналізувати помилки, а, підрахувавши загальну кількість балів, об'єктивно оцінити рівень теоретичних знань з освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань».

В період повномасштабної війни росії проти України здобувачів освіти потрібно захопити процесом навчання, відволікти від гнітючих думок, налаштувати на успіх.

Матеріали, представлені в збірнику, можуть бути використані викладачем з метою перевірки знань студентів, а також майбутніми гігієністами зубними під час підготовки до практичних занять, підсумкового модульного контролю та з метою самопідготовки, самоконтролю, самокорекції позааудиторної самостійної роботи.

Практичне значення. Розроблені матеріали допоможуть поглибити теоретичні знання майбутніх гігієністів зубних з освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань»; самостійно знаходити професійно важливу інформацію, критично її оцінювати та використовувати в

подальшій фаховій діяльності; робити самостійні виважені висновки; розуміти значення самостійної роботи в освітньому процесі.

Реалізація інноваційно-зорієнтованого підходу в процесі вивчення освітньої компоненти «Профілактики стоматологічних захворювань» сприятиме формуванню конкурентоспроможного фахівця, здатного до професійної мобільності в умовах інтенсивного розвитку сучасних технологій, спроможного оволодівати сучасною технікою та технологіями відповідно до потреб професійної діяльності.

Результати роботи обговорені на засіданні циклової комісії стоматологічних дисциплін 10.11.2022, засіданні науково-методичної ради ЖМІ 22.11.22 та знайшли відтворення в 2 тезах доповідей, інструктивно-методичних матеріалах, розміщених у внутрішній системі Інтранет Житомирського медичного інституту.

1. Kosenko V. CONSIDERATION OF THE INDIVIDUAL CHARACTERISTICS OF THE SEEKERS OF HIGHER EDUCATION IN THE LEARNING PROCESS DURING THE PERIOD OF HOSTILITIES.

Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу: Науково-методична конференція з міжнародною участю (Яремче, 23 вересня 2022). С. 5.

2. Kosenko V. M., Vakulovych Z. O., Pirozhkova I. O. DISTANCE LEARNING IN THE PROCESS OF TRAINING FUTURE MEDICAL PROFESSIONALS IN THE SPECIALTY 221 «DENTISTRY». *Професійна підготовка медичних та фармацевтичних фахівців у закладах фахової передвищої освіти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Житомир, 17 березня 2022).* С. 252-254.

3. Косенко В. М., Скиба І. М. Інструктивно-методичні матеріали для самостійної підготовки студентів спеціальності 221 «Стоматологія» до курсу «Гігієнічне навчання та виховання в системі первинної профілактики стоматологічних захворювань». Житомир, 2020. 71 с.

Результати роботи застосовуються в процесі надання освітніх послуг здобувачам освіти спеціальності 221 Стоматологія та отримали схвальні відгуки викладачів та студентів ЖМІ (Додаток 2).

Особливості позааудиторної самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти в умовах воєнного стану

Позааудиторне навчання здобувачів освіти – специфічний вид діяльності, відмінною рисою якого є відсутність безпосереднього керівництва з боку викладача [9; 13].

Самостійність студентів – необхідна умова для цілеспрямованого отримання професійно важливих знань та вмінь, необхідних в подальшій фаховій діяльності [16; 19].

З метою успішного виконання самостійної роботи в умовах воєнного стану, необхідно встановити постійний позитивний взаємозв'язок між викладачем та студентом. Він може здійснюватися в синхронному чи асинхронному режимах. Основна роль викладача полягає в підтримці молоді на шляху до здобуття обраної професії, допомога у формуванні таких якостей, як самостійність, відповідальність, самоорганізованість. Студенти (в цей непростий час) повинні самотужки визначити власний стиль та темп навчання.

В процесі організації самостійної роботи викладач повинен працювати не із студентом «взагалі», а з конкретною особистістю, враховуючи її сильні та слабкі сторони, індивідуальні здібності, не забуваючи про умови, в яких перебувають молоді люди (бомбосховища, зруйновані будівлі). Завдання викладача – побачити і розвинути кращі якості студента як майбутнього професіонала своєї справи, дати надію на повноцінну реалізацію поставленої мети [16; 19].

Кількість та об'єм завдань, які пропонуються для самостійного опрацювання, часто є необґрунтованим. Чим більше, не означає, тим краще. Враховувати потрібно складність завдання, час та умови виконання, потребу для подальшої фахової діяльності. Формальний підхід породжує формальний результат. Просте копіювання, переписування тексту – не тільки марна трата часу, а й втрата мотивації до подальшого самонавчання.

Здобувачу освіти необхідно надавати право вибору. Саме тому слід пропонувати різноманітні завдання для самостійної роботи. Основна вимога – завдання мають бути невеликі за обсягом, проте глибокі за змістом та взаємопов'язані між собою. Це дозволить студентам отримати цілісну картину при вивченні освітньої компоненти, акцентуючи увагу на головному. В умовах воєнного стану здобувачі освіти мають самостійно обирати найоптимальніший варіант виконання запланованих робіт, час та умови.

Організація позааудиторної самостійної роботи – відповідальна та складна робота (рис. 1). Успіх у проведенні цього виду діяльності пов'язаний з наявністю мотивації, допитливості, працьовитості у здобувачів освіти, регулярному коригуванні методики самонавчання, наявності навчально-методичного забезпечення [2; 9; 13; 16; 19].

Систематичність, послідовність, дисципліна праці – запорука успіху. Самодисципліна включає не лише дотримання трудового режиму та графіку виконання завдань, а й дисципліну думки. Під час опрацювання запланованої теми важливо зосередитися на матеріалі та не відволікатися. Здобувачі освіти

повинні бути повсякчас націлені на самопланування, самонормування, саморегулювання, самооблік, самокритику, самоконтроль. Прищеплення трудових навичок в процесі виконання позааудиторної самостійної роботи забезпечує необхідну ефективність цієї роботи.

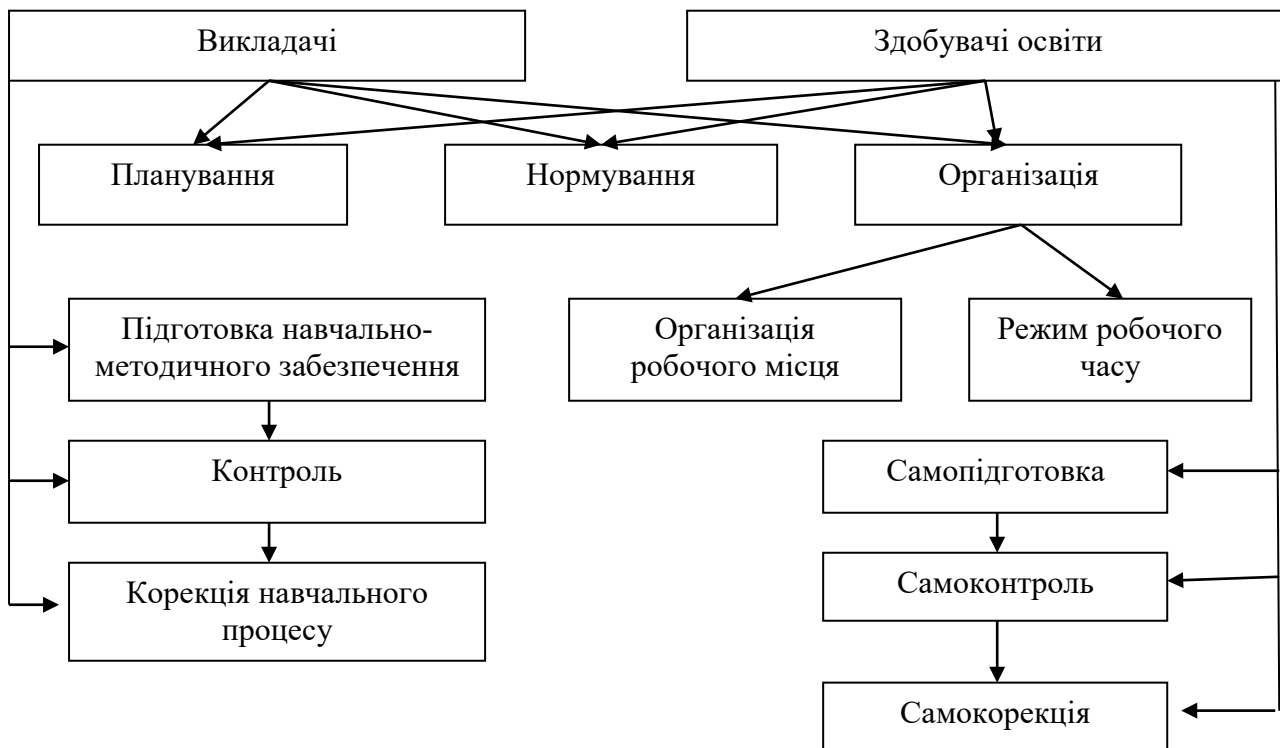

Рис. 1 Етапи організації позааудиторної самостійної роботи

Задоволення своєю працею та результатами навчання – найкраща мотивація до подальшого саморозвитку та професійного самостановлення.

Серед мотиваційних чинників, які сприяють активізації самостійної роботи, можна виділити: доцільність та корисність, необхідність для подальшої фахової діяльності та розвитку. Не слід забувати про індивідуалізацію завдань та постійне їх оновлення. Самостійна робота повинна допомогти студенту розкрити свій творчий потенціал, визначити перспективи життєвого та професійного зростання [13; 19].

Студентам необхідно встановлювати самоконтроль не тільки за обсягом виконаної самостійної роботи, а й за її необхідністю. Наприкінці робочого дня слід аналізувати та узагальнювати отримані нові професійноважливі знання, пов'язуючи їх з подальшим виконанням практичних навичок. Кількісні показники повинні неухильно переходити в якісні.

Виконуючи самостійну роботу, здобувачам освіти варто знайти відповіді на питання: чого я очікую від цього виду діяльності, яку інформацію хочу отримати та з якою метою.

Розробка комплексу методичного забезпечення є найважливішою умовою ефективного виконання самостійної роботи здобувачами освіти. Студенти в повному обсязі повинні бути забезпечені необхідними навчально-методичними

матеріалами, щоб проблеми, пов'язані з нестабільною роботою Інтернету, не були перешкодою на шляху до виконання запланованої роботи.

Високоєфективною самостійною роботою студентів можна вважати таку, яка дозволяє досягнути наступних результатів: студент проявляє самостійне, творче мислення, уміє аналізувати та синтезувати інформацію з ряду взаємопов'язаних тем, вільно справляється з завданнями, передбаченими робочою програмою освітньої компоненти, уміє здійснювати пошук необхідної літератури, вести записи. Досягнути окреслених результатів надзвичайно складно, коли постійно лунають повітряні тривоги, надходять звістки про загибель рідних та близьких людей. Важко бути активним, знаходити сили вчитися, коли в країні горить полум'я війни. Проте життя неможливо поставити на паузу. Якісний освітній фундамент потрібно будувати, не дивлячись на щоденні труднощі.

Рекомендації здобувачам освіти щодо організації позааудиторної самостійної роботи

1. Познайомтеся з навчально-методичними матеріалами освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань», які розміщені у внутрішній системі Інтранет ЖМІ.
2. Складіть індивідуальний план та графік виконання позааудиторної самостійної роботи. Переконайтеся в необхідності тем для подальшої професійної діяльності.
3. Щодня долайте власні лінощі, опрацювавши матеріал, запропонований для самостійної роботи.
4. Постійно контролюйте виконану роботу та своєчасно її корегуйте.
5. Після опрацювання всіх тем, перевірте свої знання, вирішуючи завдання, які представлені в збірнику. Зверніть увагу, що в кожному завданні вказується, де можна знайти правильну відповідь.
6. Проведіть оцінку виконаної роботи. Підрахуйте загальну кількість балів та проаналізуйте отриманий результат.
7. Повторіть матеріал, який викликав труднощі.
8. Постійно спілкуйтеся з викладачем.

Пам'ятайте! «Успіх не прийде до Вас. Ви самі повинні дійти до нього», – Марва Коллінз.

**Завдання відповідно до таксономії Блума з освітньої компоненти
«Профілактика стоматологічних захворювань»
Перевірка знань**

Завдання 1. Перерахуйте методи зняття зубного нальоту та каменю (рис. 2). Перевірте правильність відповідей (Додаток 1). Оцінка за виконання завдання – 1 бал.

Рис. 2 Зубний наліт (а) та зубний камінь (б)

Завдання 2. Зубні відкладення є причиною виникнення багатьох стоматологічних захворювань. Перерахуйте хвороби порожнини рота, перебіг яких пов'язаний з утворенням зубного нальоту (рис. 3). Перевірте правильність відповідей (Додаток 1). Оцінка за виконання завдання – 1 бал.

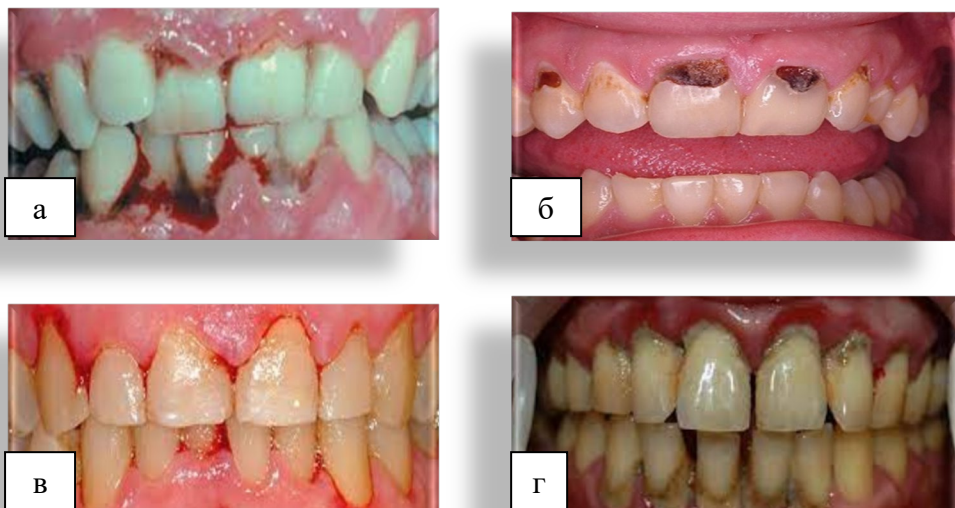

Рис. 3 Клінічні прояви стоматологічних захворювань

Завдання 3. Опишіть стан порожнини рота до та після професійної гігієни (рис. 4). Перевірте правильність відповідей (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 1 бал.

Рис. 4 Стан твердих тканин зуба до (а) та після (б) професійної гігієни порожнини рота

Завдання 4. Складіть список оглядових інструментів (рис. 5). Перерахуйте ручні інструменти для зняття зубного каменю мануальним методом (рис. 5). Перевірте правильність відповідей (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 1 бал.

Рис. 5 Інструменти для зняття зубного каменю мануальним методом

Завдання відповідно до таксономії Блума з освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань» Перевірка розуміння

Завдання 5. Уважно подивіться на рис. 6а та вкажіть, які скейлери краще застосовувати для зняття зубних відкладень, для догляду за імплантатами та в пародонтології? Порівняйте власну відповідь з правильною (рис. 6б). Оцінка за виконання завдання – 1 бал.

Рис. 6а. Скейлери

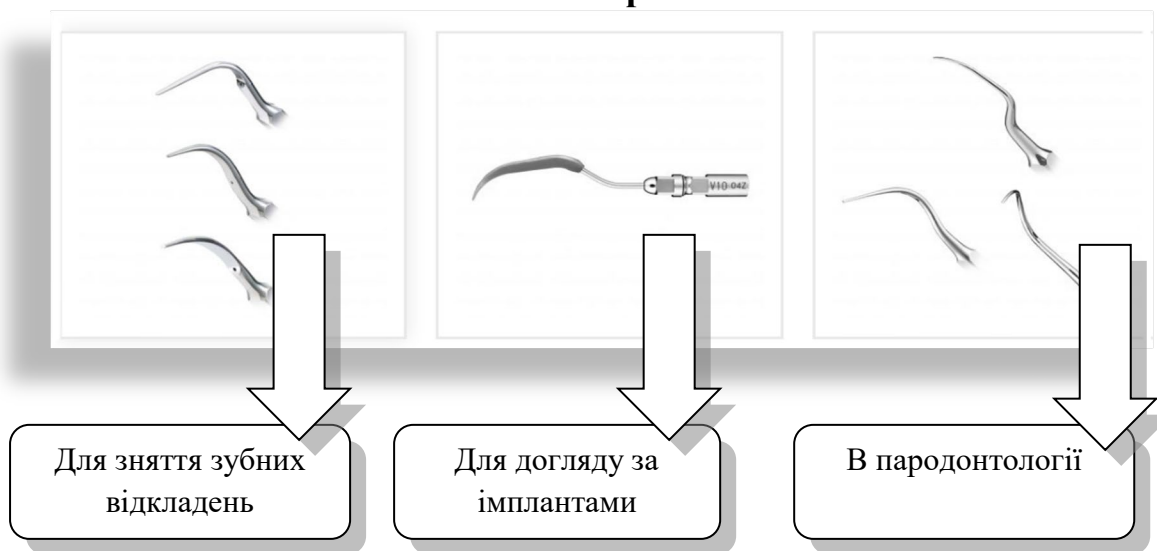

Рис. 6б Приклади застосування скейлерів

Завдання 6. Опишіть особливості роботи ультразвукового приладу *PerioScan*. Вкажіть переваги апарату, звернувши увагу на діагностичну та лікувальну функції. Порівняйте власну відповідь з правильною (Додаток 1). Оцінка за виконання завдання – 1 бал.

Завдання 7. Перегляньте відеоролик, звернувши увагу на рух скейлера, замалюйте рух скейлера на верхній та нижній щелепах. Оцінка за виконання завдання – 1 бал. - <https://sfp.org.ua/vidalennya-zubnogo-kamenu-za-dopomogoyu-ultrazvuku/>

Завдання 8. Уважно подивіться на рис. 7а та опишіть дії, які виконує медичний працівник. Порівняйте власну відповідь з правильною (рис. 7б). Оцінка за виконання вправи – 1 бал.

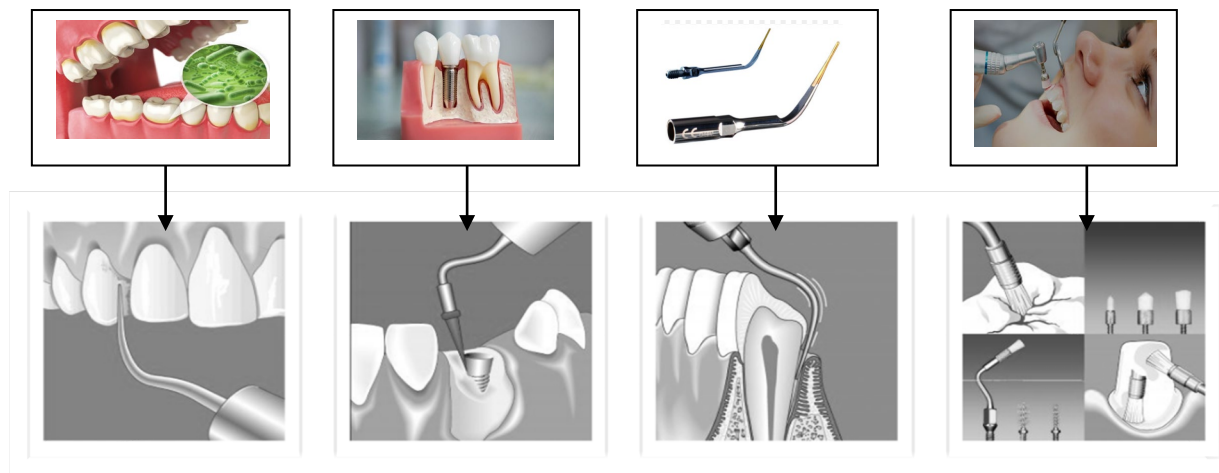

Рис. 7а Професійна гігієна порожнини рота

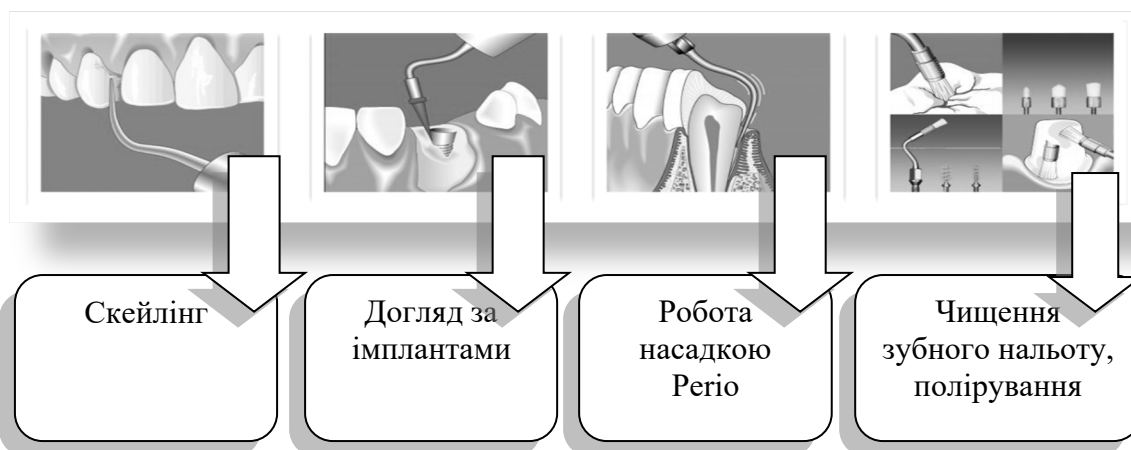

Рис. 7б Дії медичного працівника під час проведення професійної гігієни порожнини рота

Завдання 9. Перегляньте відеоролик, зверніть увагу на послідовність чистки та дезінфекцію системи подачі води апарату «Piezon Master» (Швейцарія) – <https://stomamart.ru/rubric/product/piezon-master-700-ems/> Складіть схему послідовності дій медичного працівника стосовно підготовки ультразвукового апарату до роботи. Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 1 бал.

Завдання 10. Опишіть послідовність підготовки ультразвукового апарату до роботи перед кожним прийомом пацієнта, звернувши увагу на дезінфекційні заходи, процес стерилізації. Порівняйте власну відповідь з правильною (рис. 8). Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 1 бал.

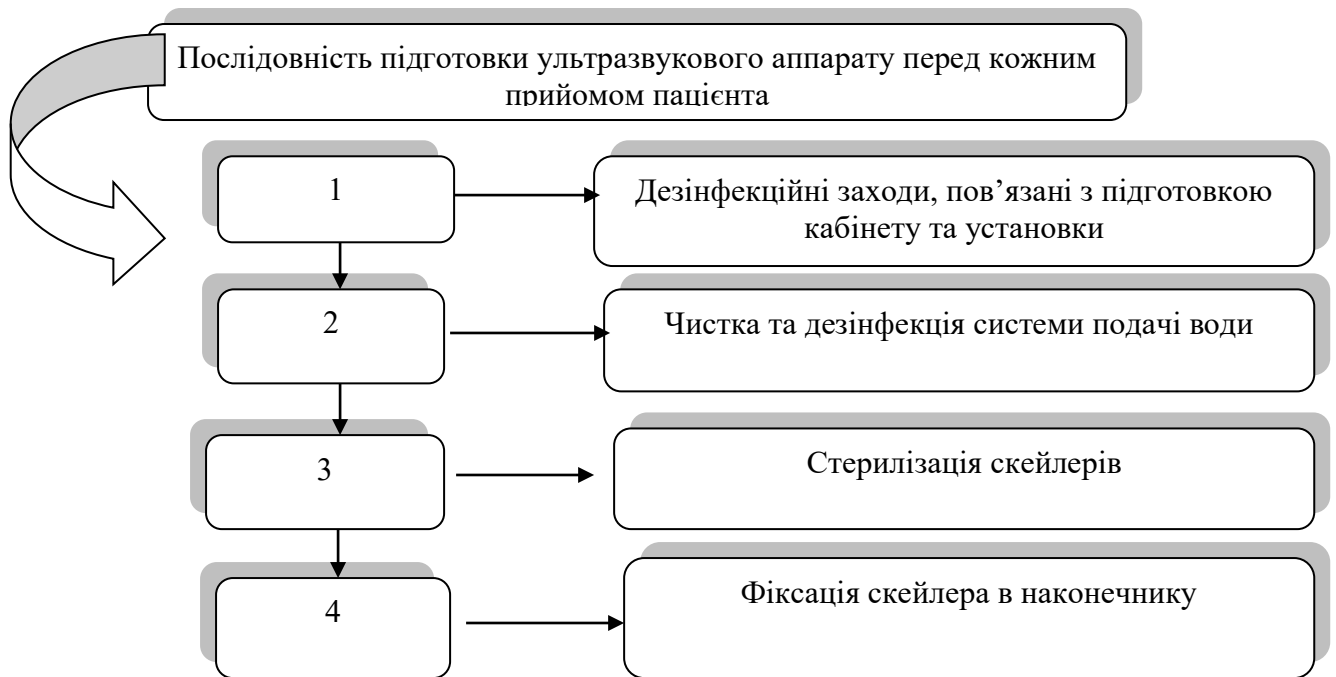

Рис. 8 Послідовність підготовки ультразвукового апарату перед кожним прийомом пацієнта

Завдання 11. Складіть схему «Етапи зняття зубних відкладень за допомогою ультразвуку». Перевірте власну відповідь з відповіддю на рис. 9 та проаналізуйте помилки. Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 1 бал.

Рис. 9 Етапи зняття зубного каменю за допомогою ультразвукового апарату

**Завдання відповідно до таксономії Блума з освітньої компоненти
«Профілактика стоматологічних захворювань»
Перевірка уміння застосовувати інформацію**

Завдання 12. Повторіть методику визначення гігієнічного індексу Федорова-Володкіної, встановіть та охарактеризуйте цей індекс при наступних показниках:

Зуби	Індекс Федорова-Володкіної до професійного чищення	Індекс Федорова-Володкіної після професійного чищення
31	3	2
32	2	1
33	2	1
41	3	2
42	2	1
43	2	2

Перевірте власну відповідь з правильною. Оцінка за виконання завдання – 2 бала.

Правильна відповідь.

Індекс Федорова-Володкіної до професійного чищення зубів:

$$GI = \frac{3 + 2 + 2 + 3 + 2 + 2}{6} = 2,33 \quad GI = \text{незадовільний.}$$

Індекс Федорова-Володкіної після професійного чищення зубів:

$$GI = \frac{2 + 1 + 1 + 2 + 1 + 2}{6} = 1,5 \quad GI = \text{хороший.}$$

Завдання 13. Повторіть методику визначення гігієнічного індексу Гріна-Вермільйона, встановіть та охарактеризуйте цей індекс при наступних показниках:

Зуби	Індекс Гріна-Вермільйона до професійного чищення		Індекс Гріна-Вермільйона після професійного чищення	
	зубний наліт	зубний камінь	зубний наліт	зубний камінь
11	2	0	0	0
16	2	1	1	0
26	2	1	1	0
31	2	0	0	0
36	3	1	1	0
46	3	1	1	0

Перевірте власну відповідь з правильною. Оцінка за виконання завдання – 2 бала.

Правильна відповідь.

Індекс Гріна-Вермільйона до професійного чищення зубів:

$$ONI = \left(\frac{2 + 2 + 2 + 2 + 3 + 3}{6} \right) + \left(\frac{0 + 1 + 1 + 0 + 1 + 1}{6} \right) = 2,99$$

ОНі = дуже високий; гігієна порожнини рота погана

Індекс Гріна-Вермільйона після професійного чищення зубів:

$$\text{ОНі} = \left(\frac{0 + 1 + 1 + 0 + 1 + 1}{6} \right) + \left(\frac{0 + 0 + 0 + 0 + 0 + 0}{6} \right) = 0,66$$

ОНі = низький; гігієна порожнини рота хороша.

Завдання 14. Заповніть схему (рис. 10.), звернувши увагу на застосування порошоків для повітряно-абразивної обробки. Перевірте власну відповідь з правильною (Додаток 1). Оцінка за виконання завдання – 2 бала.

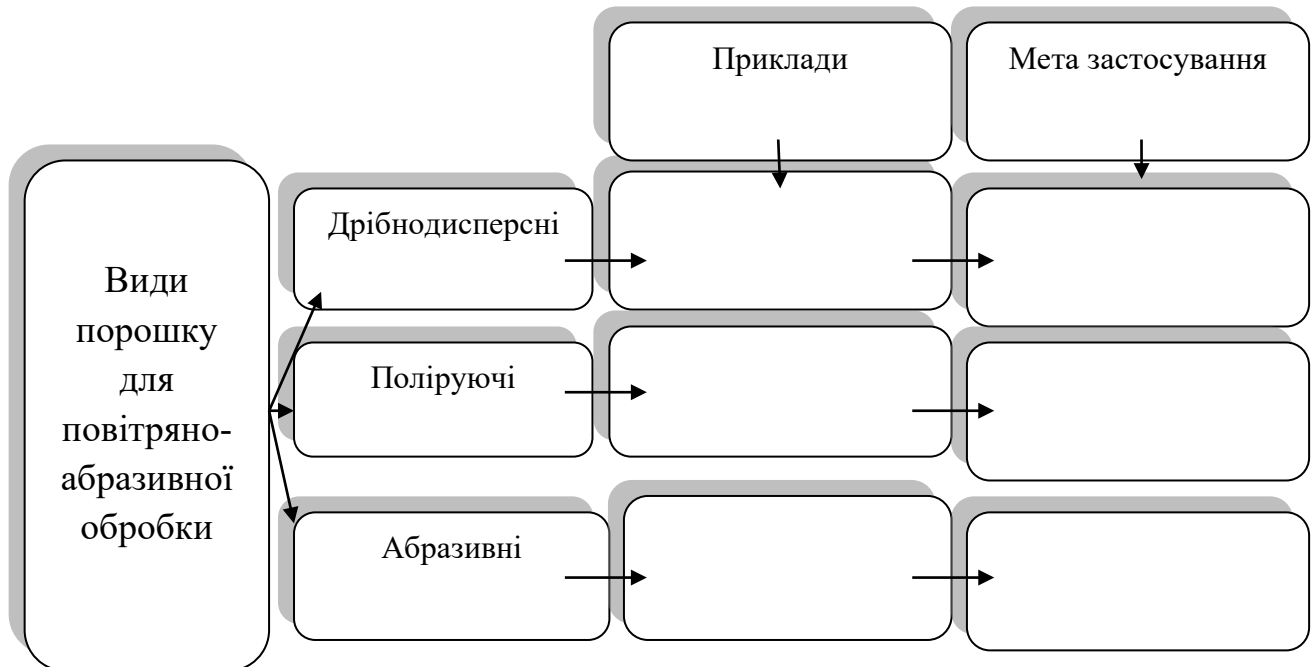

Рис. 10 Порошки для повітряно-абразивної обробки

Завдання 15. Розгляньте інструменти (рис. 11) та вкажіть їх назву і призначення. Порівняйте власну відповідь з правильною (Додаток 1). Оцінка за виконання завдання – 2 бала.

Рис. 11 Інструменти для полірування поверхонь коронок зубів після видалення зубного каменю

Завдання 16. Повторіть послідовність проведення чищення зубів апаратом Air Flow та заповніть схему рис. 12. Порівняйте власну відповідь з правильною (Додаток 1). Оцінка за виконання завдання – 2 бала.

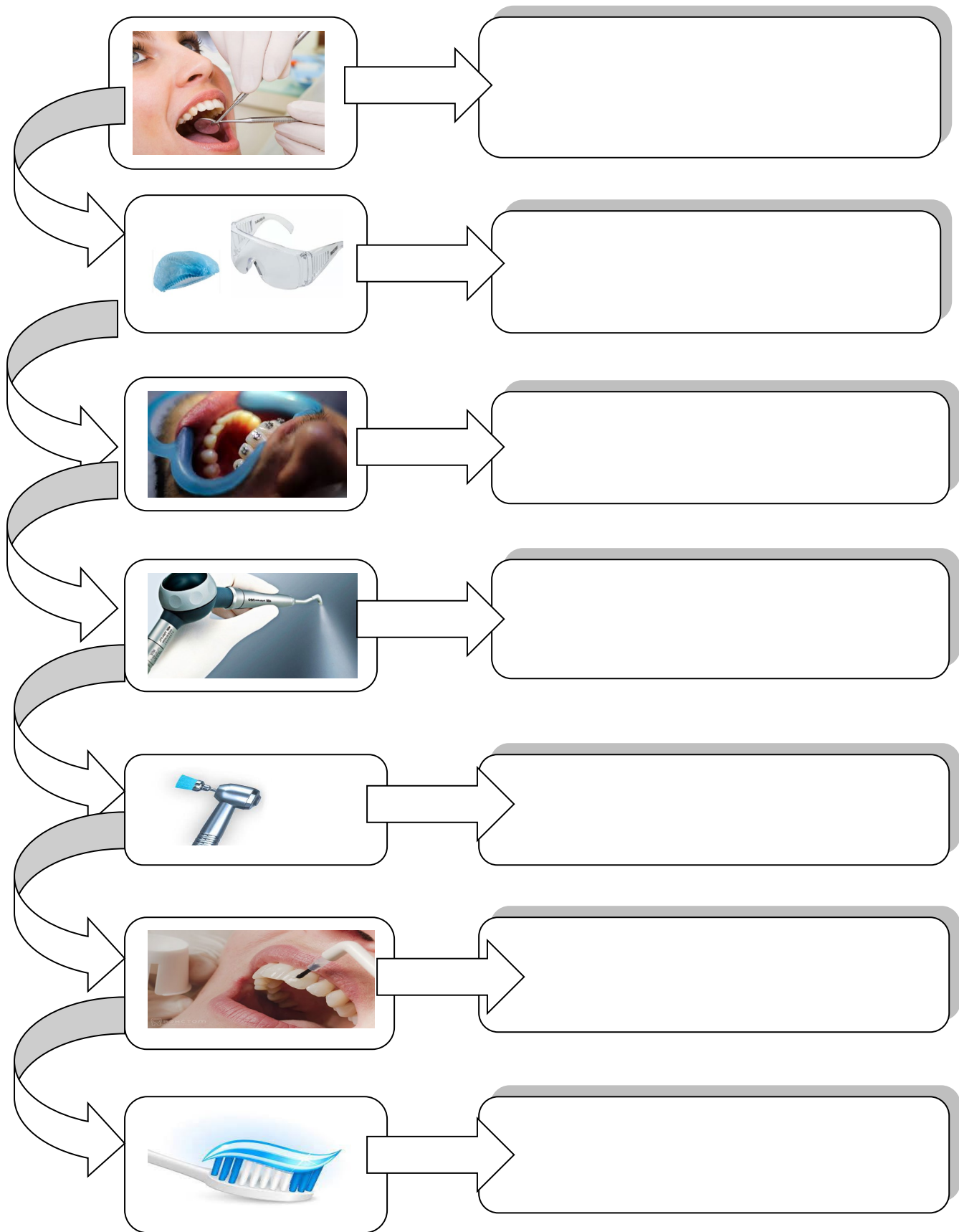

Рис. 12 Послідовність чищення зубів Air Flow

**Завдання відповідно до таксономії Блума з освітньої компоненти
«Профілактика стоматологічних захворювань»
Перевірка умінь аналізувати інформацію**

Завдання 17. Дайте відповіді на питання. Порівняйте власну відповідь з правильною та проаналізуйте помилки. Підведіть підсумок виконаної роботи.

1. Як відбувається видалення зубного каменю за допомогою ультразвуку?
2. Чи шкідливе чищення зубів ультразвуком?
3. В чому полягають переваги зняття зубного каменю ультразвуком?
4. Чи можна чистити зуби ультразвуком в період вагітності?
5. З якою метою виконують ультразвукове чищення?
6. Які способи полірування емалі Ви знаєте?

№ п/п	Питання	Правильна відповідь	Оцінка в балах
1	Як відбувається видалення зубного каменю за допомогою ультразвуку?	Стоматологічна процедура здійснюється за допомогою спеціального апарату, який нагнітає потужну високочастотну хвилю, яка руйнує як м'які, так і тверді відкладення з поверхні емалі зубів. Залишки, що відшарувалися, змиваються водою, після чого оброблена поверхня полірується і стає ідеально рівною	1
2	Чи шкідливе чищення зубів ультразвуком?	Чищення зубів ультразвуком не має негативного впливу на організм людини і визнано фахівцями абсолютно нешкідливим. Проте, є низка обмежень, за наявності яких проводити цю процедуру не рекомендується	1
3	В чому полягають переваги зняття зубного каменю ультразвуком?	Процедура ультразвукового видалення зубного каменю менш травматична, ніж механічне видалення зубних відкладень. Після чищення емаль набуває природного кольору, що дає можливість підібрати імплант або пломбу максимально близько до потрібного відтінку. За одну процедуру лікар може повністю обробити всі зуби	1
4	Чи можна чистити зуби ультразвуком в період вагітності?	Найкращий період для проведення профілактичного чищення – другий триместр вагітності. У цей час дитина вже надійно захищена плацентою та активно розвивається. Перед відвідуванням гігієніста зубного необхідно отримати дозвіл у лікаря-гінеколога, оскільки рішення приймається індивідуально, виходячи зі стану здоров'я жінки. Процедура безболісна, самопочуття жінки після завершення сеансу не змінюється	1
	З якою метою виконують	Ультразвукове чищення – це один із способів гігієни порожнини рота. Виділяють три основні причини, які переконують у необхідності УЗ-зняття мінералізованих	

5	ультразвукове чищення?	відкладень: <ul style="list-style-type: none"> • здоров'я зубів; • відновлення природного кольору емалі; • процедура є необхідною перед лікуванням зубів 	1
6	Які способи полірування емалі Ви знаєте?	Відполірувати емаль можна двома способами. Перший полягає у використанні спеціальної пасти та щітки. У другому випадку зуби полірують апаратом Air Flow та спеціальною сумішшю, яка подається під тиском. Останній спосіб дозволяє зробити зуби дзеркально білими. Часто цю методику застосовують самостійно, у тих випадках, коли потрібно лише прибрати пігментацію та відбілити зуби	1
Всього			

Завдання 18. Знайдіть та проаналізуйте помилки в описі методики полірування коронок зуба. Порівняйте власну відповідь з правильною. Оцінка за виконання завдання – 2 бала.

Методика полірування коронок зуба	
Знайдіть помилки	Правильна відповідь
<p>Методика полірування коронок зубів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Полірування проводять за допомогою алмазних борів; 2. Зубну пасту наносять на поверхню зубів і, протягом 5 хвилин, здійснюють полірування всіх поверхонь зуба; 3. Полірування міжзубних проміжків не проводять; 4. Гладкість поверхні зубів перевіряють тільки ватним джгутиком; 5. Якість полірування перевіряє і підтверджує пацієнт, який за допомогою язика визначає всі нерівності і шороховатості на поверхні зубів 	<p>Методика полірування коронок зубів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Полірування проводять за допомогою спеціальної щітки, гумового ковпачка або поліру, які фіксують в прямому, кутовому або профілактичному кінцевиках; 2. Полірувальну пасту наносять на поверхню зубів і, протягом 5 хвилин, здійснюють полірування всіх поверхонь горизонтальними, вертикальними і коловими рухами на швидкості від 2000 до 5000 обертів за хвилину. Для зручності пасту вкладають у спеціальний ковпачок, або використовують унідозу пасти, яку фіксують в кільці на пальці або фіксаторі; 3. Для полірування міжзубних проміжків використовують тонкі гнучкі полірувальні дерев'яні або пластмасові насадки системи EVA плоскої форми, гнучкі полірувальні стрічки покриті оксидом алюмінію, гумові полірувальні конуси для стоматологічного кінцевика, а також дрібнозернисті штрипси; 4. Гладкість поверхні зубів перевіряють

	<p>стоматологічним кутовим зондом або ватним джгутиком, які повинні ковзати по поверхні зуба;</p> <p>5. Якість полірування перевіряє і підтверджує пацієнт, який за допомогою язика визначає всі нерівності і шорховатості на поверхні зубів</p>
--	--

Завдання 19. *Опишіть та проаналізуйте напрямок руху скейлера (рис. 13). Порівняйте власну відповідь з правильною (Додаток 1). Оцінка за виконання завдання – 2 бала.*

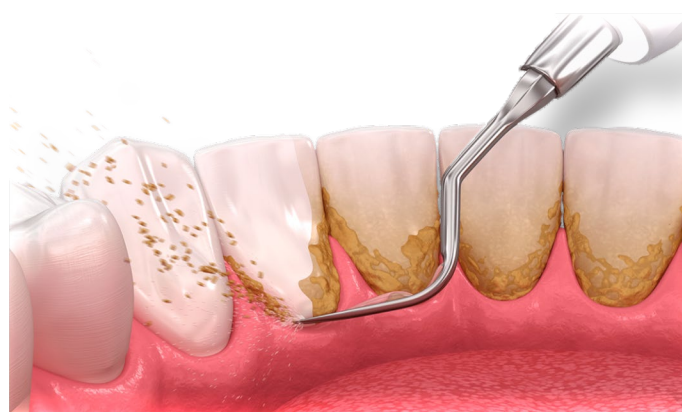

Рис. 13 Напрямок руху скейлера на нижній щелепі

Завдання 20. *Опишіть та проаналізуйте переваги ультразвукового методу зняття зубних відкладень (рис. 14). Порівняйте власну відповідь з правильною (Додаток 1). Оцінка за виконання завдання – 2 бала.*

Рис. 14 Зняття зубного каменю ультразвуком

**Завдання відповідно до таксономії Блума з освітньої компоненти
«Профілактика стоматологічних захворювань»
Перевірка уміння синтезувати інформацію**

Завдання 21. *Опишіть послідовність підготовки пацієнта до зняття зубного каменю за допомогою ультразвуку. Порівняйте власну відповідь з правильною (рис. 15). Оцінка за виконання завдання – 2 бала.*

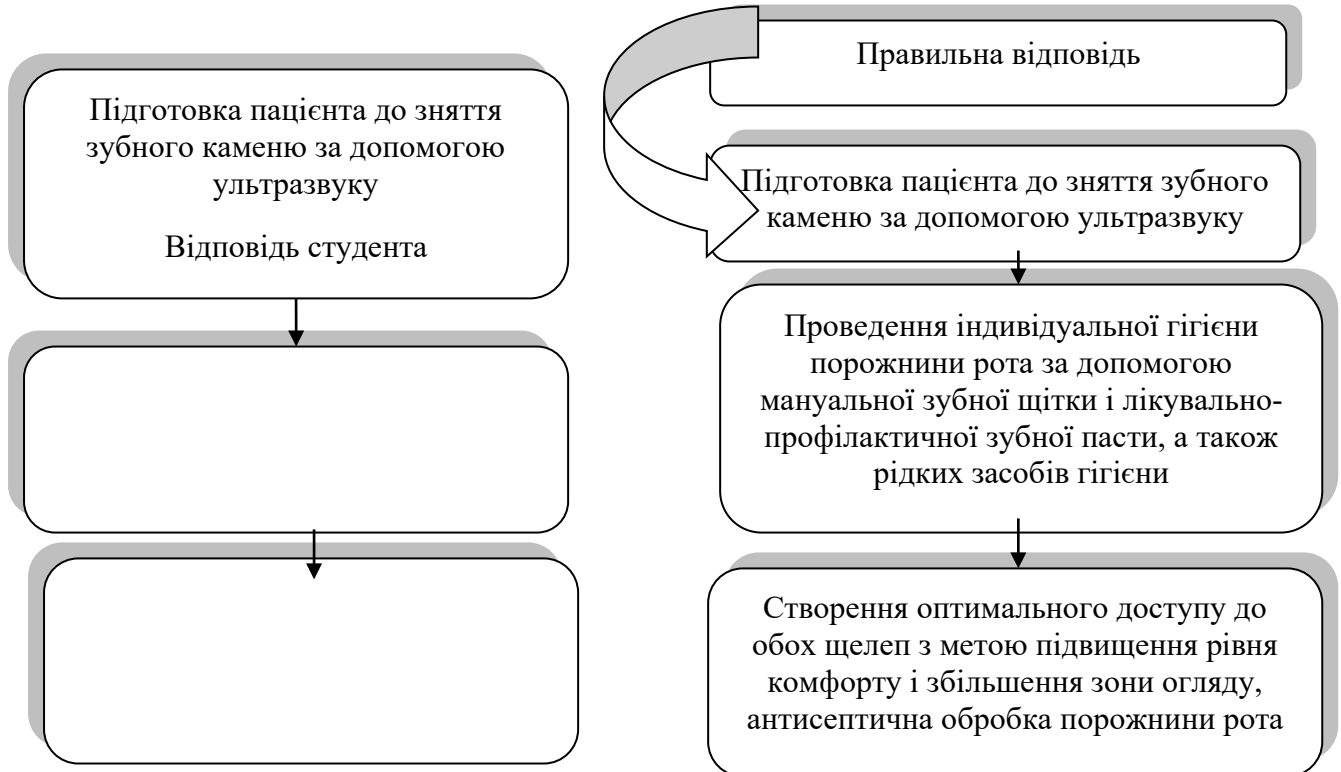

Рис. 15 Підготовка пацієнта до зняття зубного каменю за допомогою ультразвукового апарату

Завдання 22. *Складіть перелік продуктів, які входять до складу «білої дієти» (рис. 16). В яких випадках рекомендують пацієнтам «білу дієту»? Порівняйте власну відповідь з правильною (Додаток 1). Оцінка за виконання завдання – 2 бала.*

Рис. 16 «Біла дієта»

Завдання 23. Систематизуйте переваги та недоліки методу Air Flow, порівняйте власну відповідь з правильною (рис. 17). Оцінка за виконання завдання – 2 бала.

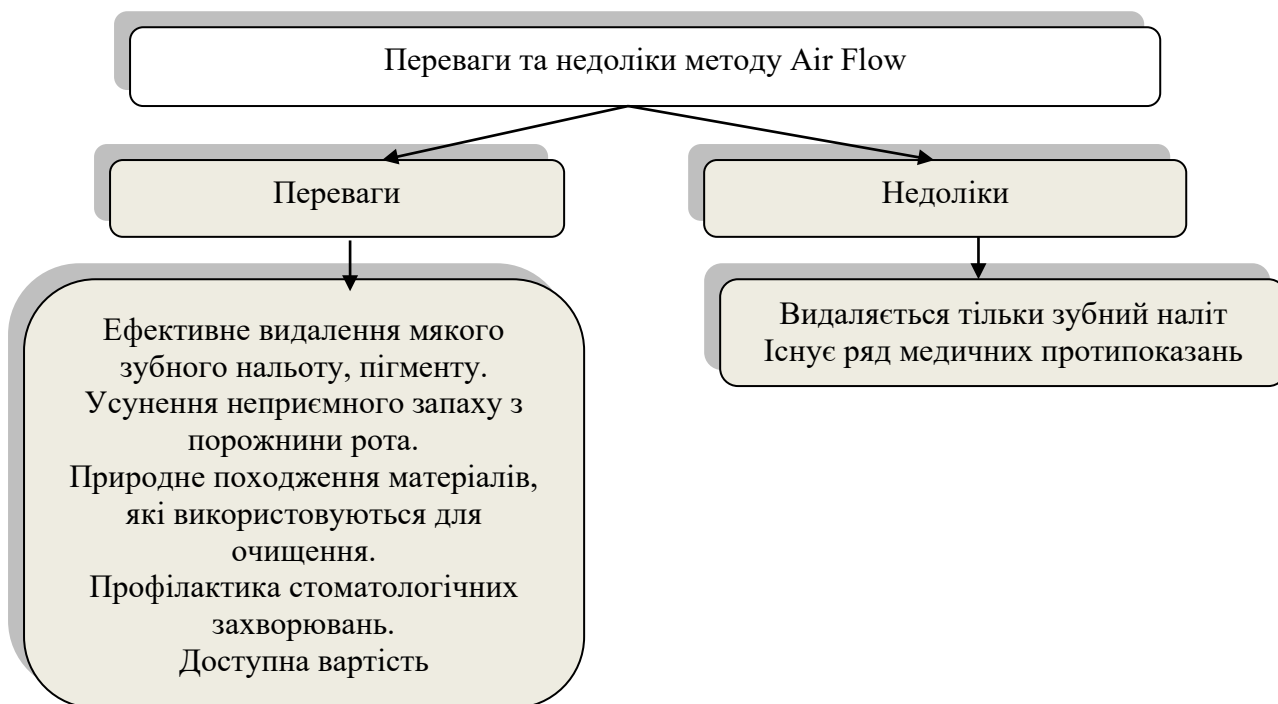

Рис. 17 Переваги та недоліки методу Air Flow.

Завдання 24. Визначить ексклюзивну особливість насадки PERIO (рис. 18). Порівняйте власну відповідь з правильною (Додаток 1) та проаналізуйте помилки. Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 2 бала.

Рис. 18 Насадка PERIO

Завдання відповідно до таксономії Блума з освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань» Перевірка уміння оцінювати інформацію

Завдання 25. Стрілками вкажіть переваги та недоліки ультразвукового чищення зубів (рис. 19). Оцініть ефективність даного методу. Порівняйте власну відповідь з правильною (Додаток 1) та проаналізуйте помилки. Оцінка за виконання завдання – 2 бала.

Переваги ультразвукового
чищення зубів

Недоліки ультразвукового
чищення зубів

- мінімальна затрата часу;
- досягнення більш гладкої поверхні зуба;
- потенційний ризик бактеріємії у пацієнтів, які мають хронічні захворювання;
- наявність у пацієнтів водія ритму;
- дитячий вік;
- наявність вогнищевої демінералізації емалі;
- забезпечення кращого доступу до важкодоступних ділянок;
- розрив стінок оболонки бактерій внаслідок акустичного феномену;
- комфорт для пацієнта
- наявність пломб із композиційних матеріалів, які можуть змінюватися в кольорі;
- наявність металокерамічних протезів

Рис. 19 Переваги та недоліки ультразвукового чищення зубів

Завдання 26. Сформулюйте основні завдання етапу, пов'язаного з поліруванням коронок зубів (рис. 20). Вкажіть критерії оцінки якості полірування. Порівняйте власну відповідь з правильною (Додаток 1) та проаналізуйте помилки. Оцінка за виконання завдання – 2 бала.

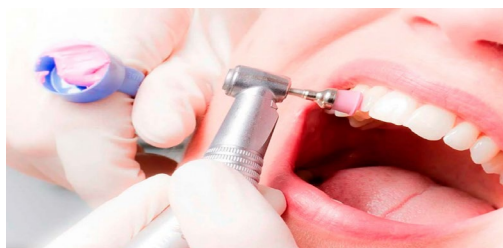

Рис. 20 Полірування поверхні коронки зуба

Завдання 27. Дайте відповіді на питання, акцентувавши увагу на оцінці ефективності вектор-терапії. Порівняйте власну відповідь з правильною та проаналізуйте помилки.

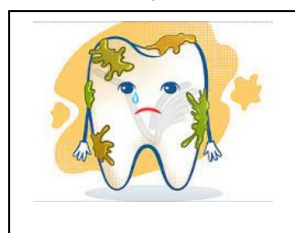
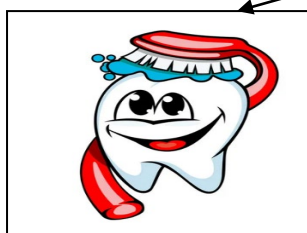
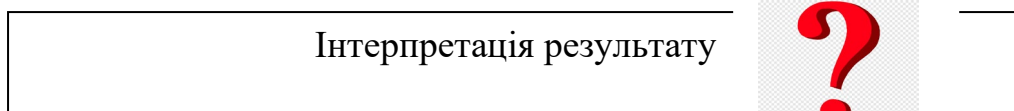
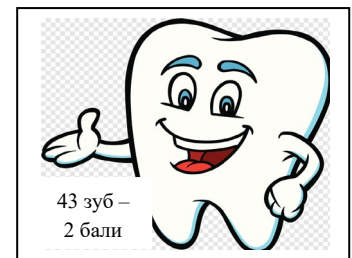
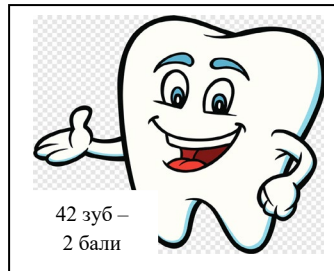
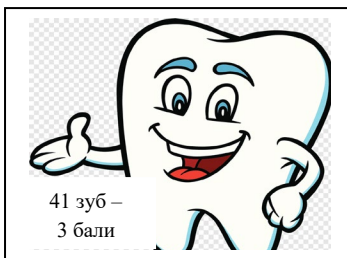
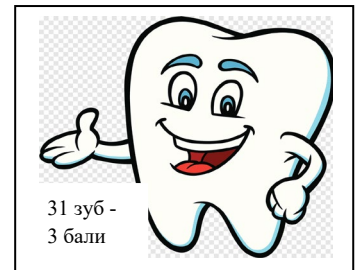
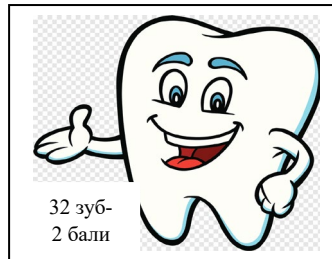
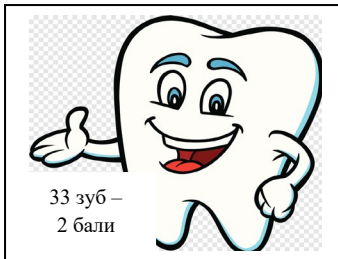
Питання	Відповідь	Оцінка в балах
Особливості Вектор-терапії	Вектор-терапія – це найщадніший метод, в основі якого лежить вплив ультразвуку та спеціальної суспензії гідроксиапатиту кальцію, яка підвищує ефективність очищення кореня, а пародонтальна кишеня інтенсивно обробляється та промивається. Векторне чищення зубів як перший етап лікування дозволяє позбутися під'ясенних і над'ясенних зубних відкладень, впоратися із запаленням м'яких тканин і відполірувати поверхню кореня.	0,5
Які переваги методу Вектор-терапії?	<p>Переваги методу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • лікар може контролювати амплітуду коливань насадки під час чищення, що знижує травматичність процедури; • частинки суспензії якісно полірують поверхню кореня навіть у важкодоступних місцях; • відсутня аерозольна хмара; • кишеня інтенсивно промивається без пошкодження м'яких тканин; • ефективно видаляються бактерії, біоплівка, зубний камінь. <p>Лікування пародонтиту апаратом Вектор проходить безболісно, немає підвищеної чутливості після чищення.</p> <p>Лікування ясен апаратом Вектор відбувається на мікрорівні. Гідроксиапатит має антимікробну, протизапальну та стимулюючу дію, тому тканини швидко відновлюються після процедури.</p> <p>Вектор-терапія – це реальний спосіб продовжити життя зубів, стабілізувати патологічні процеси в кістковій тканині та вилікувати пародонтит без хірургічного втручання. З допомогою Вектор-терапії видаляється причина захворювань пародонту – відкладення надясенного та під'ясенного зубного каменю,..</p>	1
Властивості суспензії Vector Polish	Завдяки суспензії (Vector Polish), що містить мікрочастинки гідроксиапатиту, значно підвищується ефективність цієї процедури та регенерація ясен. В результаті можна отримати гладку та чисту поверхню коренів зубів, відсутність бактерій та швидке досягнення ремісії захворювань парадонту.	0,5
Всього		

Інтерактивні вправи

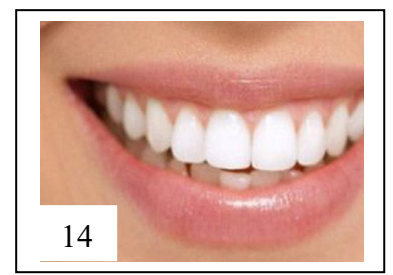
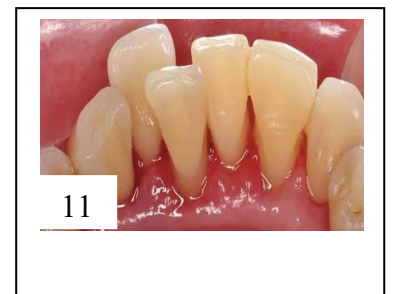
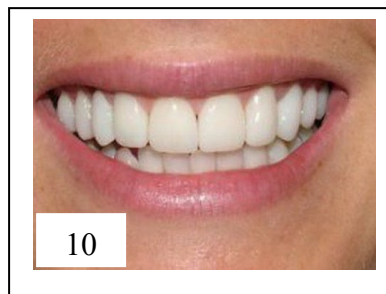
«Знайди відповідь»

Завдання 28. Повторіть методику визначення гігієнічного індексу Федорова-Володкіної, встановіть та охарактеризуйте цей індекс при показниках поданих на рисунку. Перевірте власну відповідь з правильною (Додаток 1). Оцінка за виконання завдання – 3 бали.

«Знайди пару»

Завдання 29. На рисунках показано стан твердих тканин зуба до та після надання стоматологічної допомоги, включаючи професійну гігієну. Знайдіть парні рисунки та опишіть різницю до та після лікування. Перевірте правильність відповіді (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 3 бала

«Бліц-інтерв'ю»

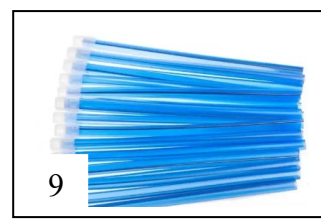
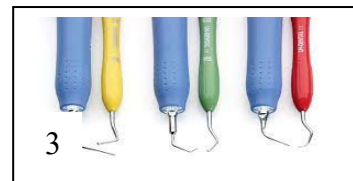
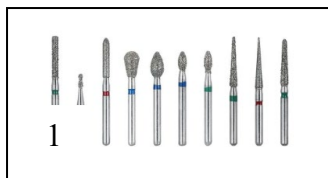

Завдання 30. Чітко та коротко дайте відповіді на питання. Перевірте правильність відповідей. Підведіть підсумок виконаної роботи. Правильна відповідь на одне питання оцінюється – 0,5 бала.

Питання	Відповідь
Який апарат застосовують під час проведення процедури повітряно-абразивного видалення зубного нальоту?	Процедура повітряно-абразивного видалення зубного нальоту та каменю проводиться із застосуванням апарату Air Flow (EMS, Швейцарія)
Опишіть принцип дії апарату AIR-FLOW	Принцип дії цього апарату базується на подачі на поверхню зуба розчину бікарбонату натрію (або соди), води та стислого повітря під певним тиском. У результаті такого повітряно-абразивного впливу відбувається видалення зубного нальоту, зняття зубного каменю, а також – пігментації у важкодоступних ділянках
Чи потрібно виконувати знеболення	Процедура абсолютно безболісна, що дозволяє відмовитися від анестезії
При яких захворюваннях протипоказане чищення зубів Air Flow?	Використання процедури чищення зубів Air Flow протипоказане пацієнтам, що страждають такими захворюваннями як: <ul style="list-style-type: none"> • захворювання ясен (гінгівіт, пародонтит); • гіперестезія емалі; • гострі та загострені періодонтити; • захворювання дихальних шляхів – астма, бронхіт і т.д.
Чи існує різновид процедури Air Flow?	Існує підвид процедури Air Flow, який має назву Perio Flow
Коли застосовують Perio Flow?	Perio Flow використовується для видалення зубних каменів, що знаходяться під яснами
Чи можна застосовувати Air Flow в поєднанні з ультразвуковою чисткою зубів?	Методику Air Flow застосовують разом із ультразвуковою чисткою зубів, що в рази знижує тривалість та покращує ефект процедури
Чи можна знімати зубний наліт дітям, використовуючи методику Air Flow?	Найчастіше стоматолог чистить зубну емаль дітям вручну, однак в окремих випадках може використовуватися апаратура Air Flow. Фінальним етапом даного процесу є полірування емалі і її фторування
Чи пошкоджують абразивні порошки емаль зуба?	Навіть абразивні порошки при Air Flow не ушкоджують емаль, так як частинки аерозольної суміші по щільності поступають захисному покриттю зуба. Ось чому ця процедура абсолютно безпечна і нешкідлива
Чи відноситься метод Air Flow до відбілюючих процедур?	Метод не відноситься до відбілюючих процедур, але все ж забезпечує освітлення на 1-2 тони. Досягається це за рахунок видалення пігментів. Фактично відбілюючий ефект забезпечує високоякісне очищення і зняття харчових барвників

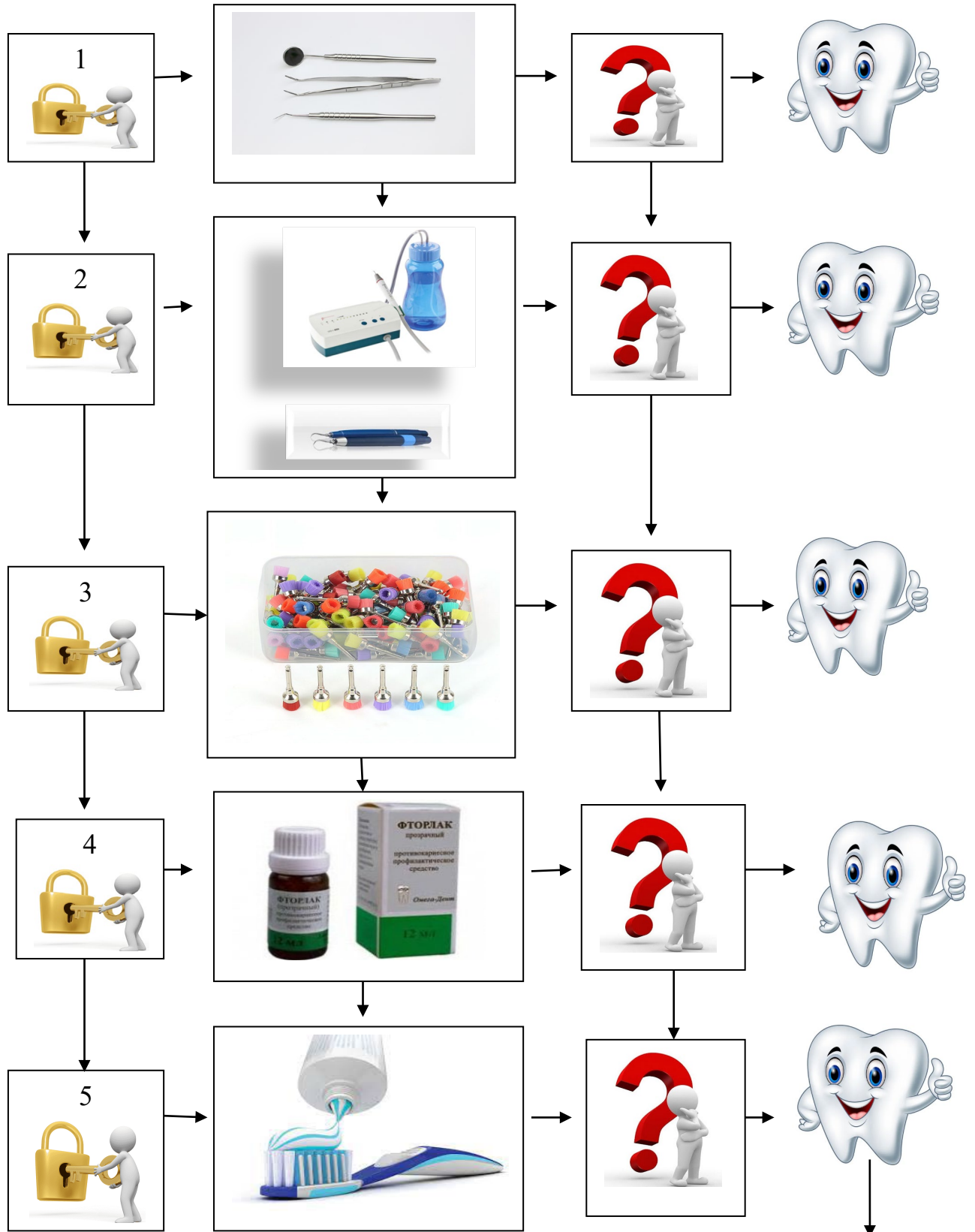
«Чарівний кошик»

Завдання 31. Виберіть тільки ті матеріали, інструменти та апарати, які необхідні при виконанні професійної гігієни порожнини рота. Перевірте правильність відповіді (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 3 бала.

«Стоматологічний квест»

Завдання 32. На рисунках показано матеріали, інструменти, апарати, необхідні для проведення професійної гігієни порожнини рота. Вкажіть їх призначення та перейдіть до наступного етапу. Перевірте правильність відповіді (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 3 бали.

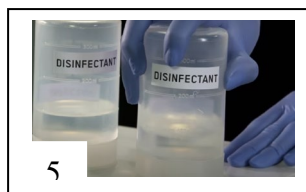
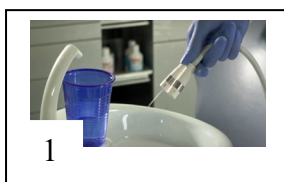

«Логічний ланцюжок»

Завдання 33. Розставте рисунки в правильному порядку. Логічний ланцюжок має відтворювати послідовність проведення професійного чищення зубів. Перевірте правильність відповіді (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 3 бали

Завдання 34. На рисунках показана чистка та дезінфекція системи подачі води ультразвукового апарату. Розставте рисунки в логічній послідовності. Перевірте правильність відповіді (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 3 бали

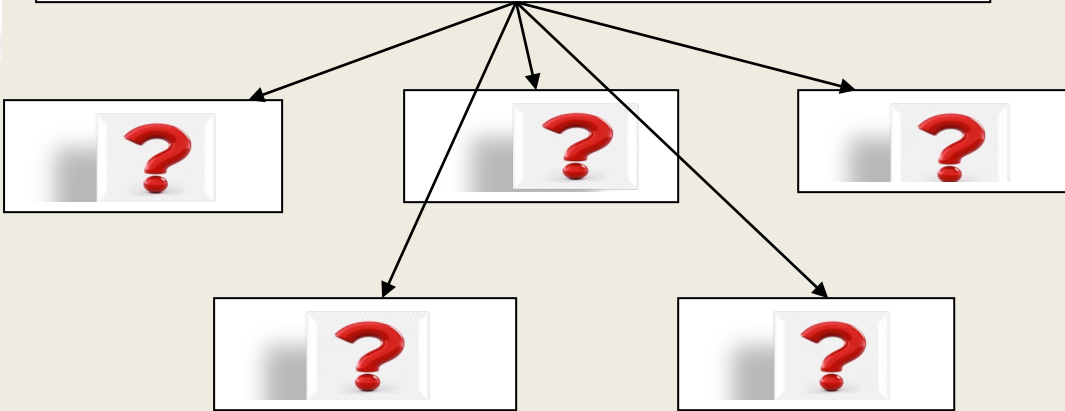
«Незакінчене речення»

Завдання 35. Опрацюйте тему «Професійна гігієна порожнини рота» та допишіть речення. Перевірте правильність відповідей (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи.

№ п/п	Незакінчене речення	Оцінка в балах
1	Професійна гігієна порожнини рота – це комплекс заходів.....	1,0
2	Зубний наліт – неструктуроване м'яке відкладення на поверхні зуба, що складається.....	0,5
3	Причини формування зубного каменю:.....	0,5
4	Зняття зубних відкладень ручним способом ефективно застосовується у випадках.....	0,5
5	Видалення зубних відкладень ультразвуком відрізняється.....	0,5
6	Етапи зняття зубного каменю за допомогою ультразвуку включають.....	0,5
7	Принцип дії апарату Air Flow базується.....	0,5
8	Полірування поверхні зубів проводять після видалення зубних відкладень для забезпечення.....	0,5
9	Фторування емалі зубів проводиться з метою.....	0,5
10	«Біла дієта» включає	0,5
Всього		

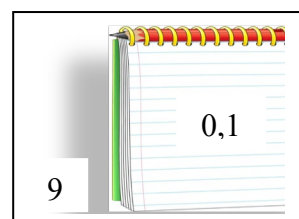
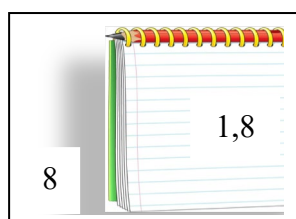
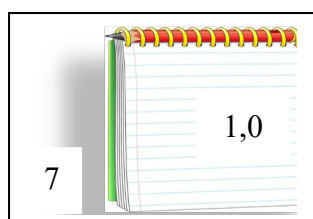
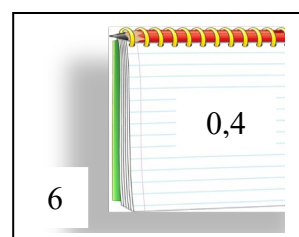
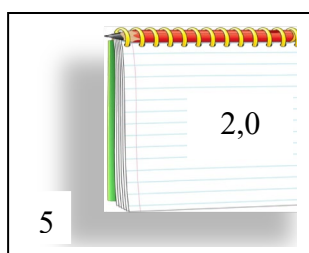
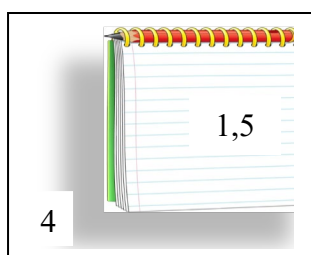
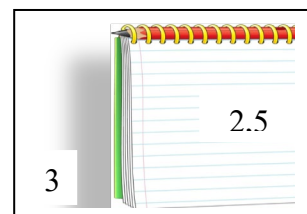
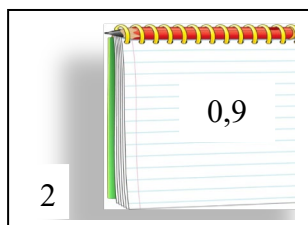
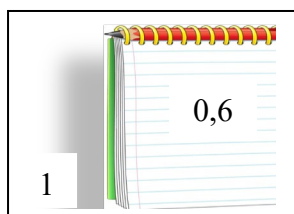

11. Серед причин, які сприяють утворенню зубного каменю:.....

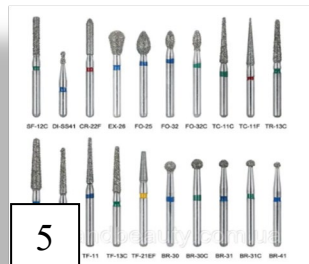
«Про що говорять цифри?»

Завдання 36. На рисунках подано цифрові значення гігієнічного індексу Гріна-Вермільйона. Розставте рисунки в логічній послідовності. Перевірте правильність відповіді (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 3 бали.

«Зайвий елемент»

Завдання 37. На рис. представлені інструменти, насадка, медикаменти, які необхідні для професійного чищення зубів. Знайдіть зайвий елемент в ланцюгу. Перевірте правильність відповіді (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 3 бали

Завдання 38. На рис. представлені продукти. Знайдіть зайвий елемент в ланцюгу, який не відноситься до «білої дієти».. Перевірте правильність відповіді (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи. Оцінка за виконання завдання – 3 бали.

«Стоматологічний пінг-понг»

Завдання 39. На рисунках показано стан твердих тканин зуба та предмети і засоби, які необхідні для щоденного догляду за порожниною рота. Номеру рисунка відповідає питання, на яке необхідно дати відповідь. Перевірте правильність відповіді (Додаток 1). Підведіть підсумок виконаної роботи.

№ п/п	Питання	Оцінка в балах
1	Які методи професійного видалення зубного нальоту Ви знаєте?	1
2	Яка роль зубного нальоту в патогенезі стоматологічних захворювань?	0,5
3	Вкажіть послідовність видалення зубного каменю за допомогою мануальних інструментів	0,5
4	Вкажіть напрямок руху ультразвукового скейлера під час зняття надясенного зубного каменю на верхній та нижній щелепах.	0,5
5	З якою метою проводять шліфування та полірування поверхонь коронок зубів після видалення зубного каменю?	0,5
6	В чому полягають переваги Вектор-терапії в порівнянні з традиційними методами зняття зубного каменю?	0,5
7	Перерахуйте показання до зняття зубних відкладень апаратом Air Flow	0,5
8	Які групи індексів для оцінки гігієнічного стану ротової порожнини Ви знаєте?	0,5
9	Які барвники (індикатори) для виявлення зубного нальоту в клініці та в домашніх умовах Ви знаєте?	0,5
Всього		

Метод шести капелюхів Едварда де Бона
Тема «Професійна гігієна порожнини рота»

Завдання 40. Підведіть підсумок виконаної роботи. Як Ви засвоїли тему «Професійна гігієна порожнини рота»?

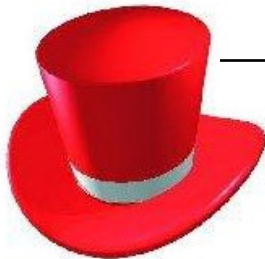

Факти, інформація

Що я знаю з даної проблеми?

Професійна гігієна порожнини рота – це комплекс заходів, що спрямований на зняття зубних відкладень (зубного каменю і нальоту) з подальшим поліруванням і ремінералізацією зубів.

Професійна гігієна порожнини рота складається з ретельного обстеження порожнини рота, реєстрації стану зубів, санітарної освіти (гігієнічного навчання і виховання), здійснення вибору предметів і засобів гігієни, корекції якості гігієни.....

Які почуття виникають з цього приводу?

Допомагати людям – надзвичайно благородна справа. Образ медичного працівника в уяві багатьох людей пов'язаний з надією і захистом.....

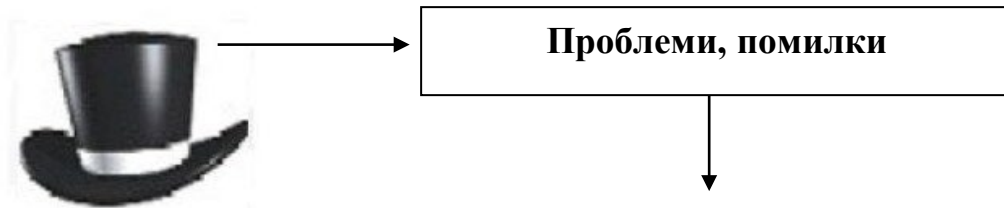
Позитив

Радість від виконаної роботи

Я вже багато вмю та знаю . Я знаю: завдання та етапи професійної гігієни порожнини рота; ручні інструменти для видалення зубних відкладень; алгоритми зняття зубного каменю з окремих груп зубів за допомогою мануальних інструментів; класифікацію електричних апаратів для видалення зубних відкладень; показання та протипоказання до застосування ультразвукового апарату; послідовність зняття зубного каменю ультразвуковим

апаратом; показання та протипоказання до застосування порошок-струменевих апаратів (повітряно-абразивних систем) для видалення зубного нальоту; інструменти та матеріали для полірування коронок зубів; показання та протипоказання до застосування вектор-терапії.....

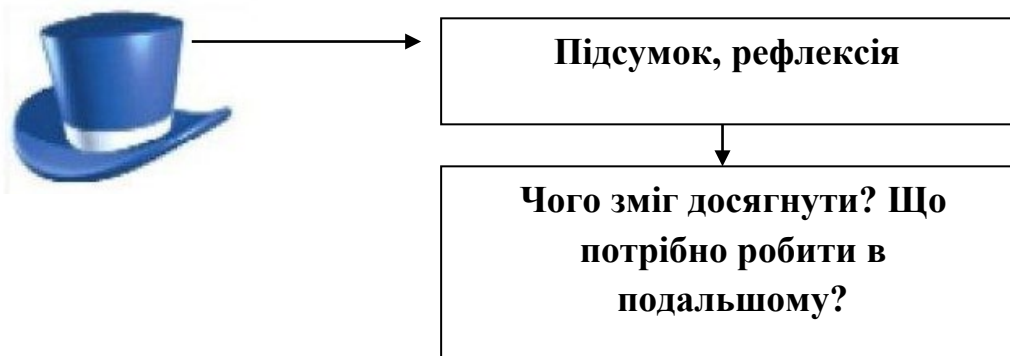
Я вмю: реєструвати гігієнічний стан порожнини рота; проводити антисептичну обробку операційного поля; знімати зубне каміння з окремих груп зубів за допомогою мануальних інструментів; проводити підготовку ультразвукового апарату до роботи; видаляти зубний наліт порошок-струменевими апаратами (повітряно-абразивними системами); проводити шліфування та полірування поверхонь коронок зубів; визначати показання та протипоказання до вектор-терапії; проводити ремінералізацію твердих тканин зуба; доносити до широких верств населення знання щодо гігієни порожнини рота.....

Мої практичні навички недосконалі. Я витрачаю багато часу при виконанні маніпуляцій, пов'язаних з професійною гігієною порожнини рота.....

Я вмю обирати, поєднувати, аргументувати методи лікування.....

Я навчився.....
Мене зацікавило.....
Я хочу.....
Я можу.....
Я буду.....
У мене обов'язково все вийде!.....

Підведемо підсумок

Кількість балів за виконанні інтерактивні завдання

Номер завдання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Кількість балів	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Номер завдання	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Кількість балів	1	2	2	2	2	2	6	2	2	2
Номер завдання	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Кількість балів	2	2	2	2	2	2	2	3	3	5
Номер завдання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Кількість балів	3	3	3	3	6	3	3	3	5	5
Максимальна оцінка – 100 балів										

Запропоновані завдання можуть бути використані викладачем з метою перевірки знань студентів, а також майбутніми гігієністами зубними під час підготовки до практичних занять, підсумкового модульного контролю та з метою самопідготовки, самоконтролю, самокорекції позааудиторної самостійної роботи.

Позааудиторна самостійна робота оцінюється за наступною схемою:

Бали	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Достатньо
35-59	FX	Незадовільно
01-34	F	Незадовільно

Відмінно – відмінне виконання завдань з незначною кількістю помилок

Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками

Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок

Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків

Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії

Незадовільно – потрібно працювати

Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

Тестові завдання

1. Тверда їжа сприяє:
 - a) механічному самоочищенню зубів;
 - b) стимулює слиновиділення;
 - c) покращує гігієнічний стан порожнини рота;
 - d) всі відповіді правильні;
 - e) попереджає розвиток найпоширеніших захворювань порожнини рота.

2. Полоскання порожнини рота обполіскувачами сприяє:
 - a) механічному очищенню поверхні зубів;
 - b) покращує кровообіг у тканинах пародонта;
 - c) попереджує розвиток патологічних процесів;
 - d) всі відповіді правильні;
 - e) попереджає розвиток гінгівітів.

3. Професійна гігієна забезпечує:
 - a) контроль за якістю індивідуальної гігієни;
 - b) виявлення ранніх стадій карієсу, захворювань пародонта;
 - c) видалення зубних відкладень;
 - d) здійснення гігієнічного навчання та виховання населення;
 - e) всі відповіді правильні.

4. Професійна гігієна здійснюється:
 - a) стоматологом;
 - b) асистентом стоматолога;
 - c) гігієністом зубним;
 - d) всі відповіді правильні;
 - e) всі відповіді неправильні.

5. Індивідуальна гігієна здійснюється:
 - a) гігієністом зубним;
 - b) кожною людиною;
 - c) стоматологом;
 - d) асистентом стоматолога;
 - e) медичною сестрою.

6. За допомогою індексів можна оцінити:
 - a) стан тканин пародонта;
 - b) ступінь поширення патологічного процесу;
 - c) інтенсивність перебігу патологічного процесу;
 - d) всі відповіді правильні;
 - e) гігієнічний стан порожнини рота.

7. При виборі зубної щітки враховують:

- a) жорсткість;
- b) форму і розмір робочої частини;
- c) товщину, висоту, рухливість щетинок;
- d) форми кінчиків щетинок;
- e) всі відповіді правильні.

8. М'які щітки призначені для чищення:

- a) тимчасових зубів;
- b) при запальних захворюваннях пародонта;
- c) при запальних захворюваннях слизової порожнини рота;
- d) всі відповіді правильні;
- e) при кровотечі ясен.

9. У яких випадках застосовують зубні щітки з жорсткою щетиною:

- a) при зрілій емалі;
- b) тенденції до підвищеного утворення мінералізованих зубних відкладень;
- c) тенденції до підвищеного утворення немінералізованих зубних відкладень;
- d) всі відповіді правильні;
- e) при наявності «нальоту курильщика».

10. Основну очищувальну функцію при догляді за порожниною рота виконує:

- a) зубна щітка;
- b) предмети для інтердентальної гігієни;
- c) іригатори;
- d) оральні центри;
- e) ополіскувачі.

11. Охарактеризуйте бактеріальний склад зубного нальоту:

- a) кокові та паличкові форми;
- b) гриби, актиноміцети;
- c) спірохети, спірили;
- d) всі відповіді правильні;
- e) сапрофіти та умовно-патогенні мікроорганізми.

12. Вкажіть призначення закруглених кінчиків синтетичних щетинок:

- a) підвищують полірувальні властивості;
- b) попереджають травмування тканин пародонта;
- c) попереджають травмування слизової оболонки порожнини рота;
- d) всі відповіді правильні;
- e) попереджають травмування незрілої емалі.

13. Ефективність зубної щітки оптимальна, якщо розмір її голівки дає можливість одночасно охопити:

- a) 2–3 зуби;
- b) 1 зуб;
- c) 5–6 зубів;
- d) всі зуби верхньої щелепи;
- e) групу премолярів та молярів.

14. Ручка зубної щітки повинна бути:

- a) широкою;
- b) довгою;
- c) зручною;
- d) міцною;
- e) всі відповіді правильні.

15. Вкажіть основні вимоги до дитячих зубних щіток:

- a) маленька голівка;
- b) м'яка або дуже м'яка щетина;
- c) велика, зручна, приваблива ручка;
- d) всі відповіді правильні;
- e) привабливий дизайн.

16. Зуби необхідно чистити:

- a) з моменту прорізування;
- b) з 2-2,5 років;
- c) 3-4 років;
- d) 5-6 років;
- e) у разі наявності карієсу.

17. Заміна щіток повинна здійснюватися:

- a) раз на 3 місяці;
- b) раз на 6 місяців;
- c) раз на рік;
- d) раз на 5 місяців;
- e) раз на 2 роки.

18. Після чищення зубів щітку миють милом і зберігають:

- a) у футлярі;
- b) у склянці головою догори;
- c) у склянці головою донизу;
- d) на полиці;
- e) всі відповіді неправильні.

19. Вкажіть мету застосування індексу зубної щітки:

- a) оцінка якості зубної щітки та її ефективності;
- b) оцінка тривалості її використання;
- c) науково-експериментальні дослідження;

- d) сертифікація;
- e) всі відповіді правильні.

20.Зуби чистять:

- a) не менше ніж двічі на день;
- b) після сніданку;
- c) після вечері;
- d) у разі наявності захворювань пародонту;
- e) у разі наявності карієсу.

21.Перерахуйте предмети інтердентальної гігієни порожнини рота:

- a) зубочистки;
- b) зубні нитки;
- c) тейп;
- d) суперфлос;
- e) всі відповіді правильні.

22.Флосети використовуються особами:

- a) які мають порушення рухливості пальців;
- b) інвалідами;
- c) людьми похилого віку із захворюваннями суглобів кисті;
- d) всі відповіді правильні;
- e) у разі наявності важкої соматичної патології.

23.Іригатори застосовують з метою:

- a) видалення залишків їжі;
- b) видалення нальоту з міжзубних проміжків;
- c) покращення мікроциркуляції крові;
- d) масажу ясен;
- e) всі відповіді правильні.

24.Перерахуйте недоліки зубних порошків:

- a) висока абразивність;
- b) легкість забруднення під час використання;
- c) можливість вдихання маленькими дітьми;
- d) всі відповіді правильні;
- e) складність введення протизапальних речовин.

25.Багатофункціональні зубні пасти призначені:

- a) для видалення зубних відкладень;
- b) дезодорації порожнини рота;
- c) для усунення факторів, що сприяють виникненню захворювань зубів;
- d) всі відповіді правильні;
- e) для усунення факторів, що сприяють виникненню захворювань тканин пародонту.

26. Вкажіть склад зубних паст:

- a) вода, абразивні наповнювачі, смакові добавки;
- b) гелеутворюючі агенти, барвники, зволожувачі;
- c) антисептики-консерванти;
- d) піноутворюючі речовини;
- e) всі відповіді правильні.

27. Перерахуйте вимоги до зубних паст:

- a) високі очищувальні властивості;
- b) дезодоруюча дія;
- c) відсутність умов для росту та розмноження мікроорганізмів;
- d) стабільність складу;
- e) всі відповіді правильні.

28. Перерахуйте ділянки, які важко піддаються очищенню:

- a) контактні поверхні;
- b) міжзубні проміжки;
- c) ділянки під проміжними частинами мостоподібних протезів;
- d) фісури;
- e) всі відповіді правильні.

29. Визначте рухи зубної щітки, які передбачає стандартний метод чищення зубів:

- a) підмітальні;
- b) енергійні;
- c) ретельні;
- d) всі відповіді правильні;
- e) послідовні.

30. Яке призначення флосет?

- a) чищення апроксимальних поверхонь;
- b) фіксація нитки-флосу;
- c) чищення вестибулярної поверхні;
- d) чищення жувальної поверхні;
- e) чищення фісур.

31. Визначте мету застосування ниток-флосів:

- a) чищення вестибулярних поверхонь;
- b) чищення оральних поверхонь;
- c) жувальних поверхонь;
- d) міжзубних проміжків;
- e) фісур.

32. У пацієнта широкі міжзубні проміжки. Які предмети інтердентальної гігієни бажано застосовувати в даному випадку?

- a) зубочистки;
- b) щітки-«йоржики»;
- c) зубні щітки;
- d) всі відповіді правильні;
- e) іригатори.

33. Перерахуйте властивості гелеподібних паст:

- a) мають високі піноутворювальні властивості;
- b) приємний смак;
- c) незначна очищувальна здатність;
- d) всі відповіді правильні;
- e) не пошкоджується незріла емаль.

34. Перерахуйте властивості зволожувачів зубних паст:

- a) сприяють збереженню вологи в пасті при її зберіганні;
- b) збільшують стабільність піни;
- c) покращують смакові якості пасти;
- d) всі відповіді правильні;
- e) надають певної консистенції.

35. Вкажіть властивості піноутворювальних речовин зубної пасти:

- a) мають піноутворювальні властивості;
- b) рівномірно розподіляють компоненти пасти під час чищення зубів;
- c) гальмують прикріплення зубної бляшки до поверхні зуба;
- d) всі відповіді правильні;
- e) мають очищувальні властивості.

36. Для поліпшення смакових властивостей зубної пасти використовують:

- a) сахарин;
- b) сорбіт;
- c) ксиліт;
- d) всі відповіді правильні;
- e) сорбіт, ксиліт.

37. Які зубні пасти використовують при захворюваннях пародонта?

- a) ті, що сприяють усуненню зубного нальоту та попереджають його утворення;
- b) які мають протизапальні властивості;
- c) які стимулюють обмінні процеси;
- d) всі відповіді правильні;
- e) ті, що попереджують утворення зубного нальоту.

38. Перерахуйте показання до застосування жувальних гумок:

- a) схильність до карієсу;
- b) «лінощі жування»;

- c) вагітність;
- d) всі відповіді правильні;
- e) очищення порожнини рота після прийому їжі протягом дня.

39. Перерахуйте місцеві фактори ризику виникнення карієсу:

- a) зубні відкладення;
- b) мікрофлора ротової порожнини;
- c) зміни кількісного й якісного складу слини;
- d) вуглеводна їжа;
- e) всі відповіді правильні.

40. Перерахуйте позитивні властивості жувальної гумки:

- a) прискорює швидкість утворення слини;
- b) позитивно впливає на властивості слини;
- c) створює додаткове навантаження на жувальні м'язи;
- d) механічно очищує порожнину рота;
- e) всі відповіді правильні.

41. Перерахуйте недоліки жувальної гумки:

- a) активна продукція шлункового соку;
- b) безперервна стимуляція слинних залоз;
- c) очищується від нальоту лише жувальна поверхня;
- d) всі відповіді правильні;
- e) всі відповіді неправильні.

42. Перерахуйте додаткові засоби гігієни рота:

- a) бальзами й тоніки для ясен;
- b) спреї;
- c) стимулятори утворення слини;
- d) обполіскувачі;
- e) всі відповіді правильні.

43. До складу обполіскувачів входить:

- a) хлоргексидин;
- b) вітаміни;
- c) вода;
- d) антисептики;
- e) всі відповіді правильні.

44. До складу обполіскувачів входить:

- a) дистильована вода;
- b) лимонна кислота;
- c) екстракти лікарських рослин;
- d) всі відповіді правильні;
- e) всі відповіді неправильні.

45. Вибір зубної пасти залежить:
- від стану зубів;
 - стану тканин пародонту;
 - віку пацієнта;
 - всі відповіді правильні;
 - стану слизової оболонки порожнини рота .
46. Мета застосування індексу ефективності зубної пасти:
- оцінка якості зубної пасти;
 - науково-експериментальні дослідження;
 - сертифікація;
 - сертифікація, оцінка якості зубної пасти;
 - всі відповіді правильні.
47. Перерахуйте рідкі засоби гігієни порожнини рота:
- відвари;
 - настої;
 - еліксири;
 - обполіскувачі;
 - всі відповіді правильні.
48. Вкажіть протизапальні кровоспинні речовини:
- протеаза;
 - звіробій, календула;
 - натрію фторид;
 - всі відповіді правильні;
 - рибонуклеаза.
49. Вкажіть сполуки, які знижують чутливість твердих тканин зуба:
- 10 % хлористий стронцій або калій;
 - хлоргексидин;
 - настоянки лікарських рослин;
 - всі відповіді правильні;
 - перексид водню.
50. Перерахуйте вимоги до дитячих зубних паст:
- низькі абразивні властивості;
 - відсутність смакових додатків;
 - привабливий зовнішній вигляд;
 - всі відповіді правильні;
 - відсутність запаху.
51. До активних агентів зубних паст належать:
- антибактеріальні агенти;
 - ферменти;

- c) біологічно активні речовини;
- d) кровоспинні засоби;
- e) всі відповіді правильні.

52. До активних агентів зубних паст належать:

- a) сполуки, які знижують чутливість твердих тканин зуба;
- b) фосфати;
- c) протизапальні речовини;
- d) антибактеріальні агенти;
- e) всі відповіді правильні.

53. Перерахуйте властивості замінників цукру (допоміжних речовин зубної пасти):

- a) стимулюють виділення слини;
- b) знижують здатність мікроорганізмів прикріплюватися до пелікули;
- c) пригнічують ріст і розмноження карієсогенних бактерій;
- d) всі відповіді правильні;
- e) пигнічують розмноження карієсогенних бактерій.

54. До активних агентів зубних паст належать:

- a) фториди;
- b) сполуки кальцію;
- c) комплекси мікро- і макроелементів;
- d) протизапальні речовини;
- e) всі відповіді правильні.

55. Перерахуйте властивості абразивних наповнювачів зубної пасти:

- a) очищують поверхню зуба;
- b) полірують поверхню зуба;
- c) забезпечують в'язкість пасти;
- d) всі відповіді правильні;
- e) всі відповіді неправильні.

56. Відбілюючі зубні пасти мають:

- a) низьку абразивність;
- b) середню абразивність;
- c) високу абразивність;
- d) всі відповіді правильні;
- e) всі відповіді неправильні.

57. Очищувальну здатність мають пасти:

- a) з високою абразивністю;
- b) середньою абразивністю;
- c) низькою абразивністю;
- d) всі відповіді правильні;

е) всі відповіді неправильні.

58. Полірувальну здатність мають зубні пасти:

- а) з низькою абразивністю;
- б) середньою абразивністю;
- в) високою абразивністю;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

59. Зубні пасти, які попереджають виникнення зубного каменю, мають:

- а) низьку абразивність;
- б) середню абразивність;
- в) високу абразивність;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

60. Гелеподібні пасти рекомендують:

- а) при клиноподібних дефектах;
- б) при підвищеному стиранні;
- в) гіперестезії емалі;
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

Еталони відповідей

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
d	d	e	d	b	d	e	d	d	a
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
d	a	a	e	d	a	a	b	e	a
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
e	d	e	d	d	e	e	e	d	b
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
d	b	c	a	d	d	d	d	e	e
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
d	e	e	d	d	e	e	b	a	d
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
e	e	d	e	d	c	d	a	c	d

Питання для самоконтролю

1. Предмети та засоби індивідуальної гігієни порожнини рота.
2. Методика визначення гігієнічного індексу Федорова-Володкіної.
3. Методика визначення гігієнічного індексу Гріна-Вермільйона.
4. Як проводять оцінку ефективності гігієни порожнини рота у дітей?
5. Комплекс гігієнічних засобів індивідуальної гігієни.
6. Послідовність клінічного обстеження стоматологічного хворого.
7. Завдання професійної гігієни порожнини рота.
8. Роль гігієніста зубного в профілактиці стоматологічних захворювань.
9. Методи видалення зубного нальоту в домашніх умовах.
10. Методика застосування спеціальних плівок, які перешкоджають прикріпленню зубної бляшки.
11. Етапи видалення зубного нальоту електромеханічним методом.
12. Принцип дії порошко-струменевих приладів.
13. Методи видалення зубного каменю та їх характеристика.
14. Видалення зубного каменю за допомогою мануальних інструментів.
15. Вибір мануальних інструментів.
16. Алгоритми зняття зубного каменю з окремих груп зубів за допомогою мануальних інструментів.
17. Контроль якості зняття зубного каменю.
18. Підготовка пацієнта до зняття зубного каменю.
19. Класифікація апаратів для зняття зубного каменю.
20. Переваги ультразвукових скейлерів над мануальними.
21. П'єзоелектричні та магнітострикційні апарати.
22. Підготовка ультразвукового апарату до роботи.
23. Показання та протипоказання до зняття зубного каменю ультразвуковим методом.
24. Навіщо проводити полірування після видалення зубного каменю?
25. Методика зняття зубних відкладень апаратом Air Flow.
26. Які види порошку для повітряно-абразивної обробки Ви знаєте?
27. Чи відноситься метод Air Flow до відбілюючих процедур?
28. Інструменти та матеріали для полірування коронок зубів.
29. Значення профілактичної обробки зубів.
30. Техніка полірування поверхні коронки зуба механічним методом.
31. Види жорсткості ковпачків для полірування та їх характеристика.
32. Рекомендації пацієнтам після зняття зубного нальоту та каменю.
33. Продукти, які входять до складу «білої дієти».
34. Значення фторування зубів після зняття зубного каменю.
35. Показання та протипоказання до застосування вектор-терапії.
36. Етапи зняття зубного каменю апаратом Вектор.
37. Значення Вектор-терапії в лікуванні захворювань пародонту.
38. Властивості суспензії Vector Polish.

Висновки

Розроблені матеріали дозволять перевірити реалізацію мети освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань», яка полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних володіти компетентнісним потенціалом, спрямованим на збереження високого рівня стоматологічного здоров'я населення.

У збірнику завдання складені відповідно до таксономії Блума (знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка), що допоможе спланувати діяльність здобувачів освіти відповідно до цілей підготовки фахового молодшого бакалавра. Опанування матеріалу освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань» має формуватись системно і послідовно від запам'ятовування основних понять, термінів до аналізу, синтезу й оцінки алгоритмів проведення окремих профілактичних стоматологічних маніпуляцій.

Запропоновані різнорівневі інтерактивні завдання для позааудиторної самостійної роботи сприятимуть вдосконаленню клінічного мислення, формуванню вміння самостійно приймати рішення в умовах невизначеності; поглибленню теоретичних знань, пов'язаних з наданням лікувально-профілактичної допомоги стоматологічним пацієнтам в умовах інтенсивного розвитку сучасних технологій, покращенню вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, виділяючи суттєву інформацію.

Оптимальна організація позааудиторної самостійної роботи здобувачів освіти залежить від кваліфікації викладача, його педагогічної майстерності, вміння комбінувати та застосовувати інтерактивні та традиційні методики.

Сьогоднішньому студенту недостатньо лише засвоювати готову інформацію. Необхідно навчити майбутніх медичних працівників самостійно шукати способи розв'язання проблем, пов'язаних із реальними професійними ситуаціями.

Список використаних літературних джерел

1. Апарат ультразвуковий «Piezon Master» 700 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://stomamart.ru/rubric/product/piezon-master-700-ems/>
2. Актуальність організації ефективної самостійної роботи студентів при вивченні фармакології / С. Ю. Чечотіна, Р. В. Луценко, Т. О. Дев'яткіна [та ін.] // Медична освіта. – 2019. – № 4. – С. 56-61. <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2019.3.10426>
3. Видалення зубного каменю за допомогою ультразвуку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sfp.org.ua/vidalennya-zubnogo-kamenyu-za-dopomogoyu-ultrazvuku/>
4. Вишнякова Н. Активні форми роботи з обдарованою молоддю // Освіта: навчально-методичний журнал. – 2006. – № 2. – С. 47
5. Гай Л. А. Сучасні методи викладання медичних дисциплін у вищій школі / Л. А. Гай, Ю. В. Сухін, В. Ф. Венгер, Сайед Муксен, В. В. Сердюк // Медична освіта. – 2016. – № 1. – С. 15-18. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mosv_2016_1_6.
6. Герасимчук П. О. Впровадження інноваційних технологій у викладання навчальної дисципліни на кафедрі загальної хірургії / П. О. Герасимчук, А. В. Павлишин, Д. Б. Фіра // Медична освіта. – 2021. – № 1. – С. 17-22. DOI <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2021.1.11776> .
7. Грохольский А. П. Назубные отложения: их влияние на зубы, околозубные ткани и организм / А. П. Грохольский, Н. А. Кодола, Т. Д. Центило. – К., 2000. – 160 с.
8. Заєць Т. І. Профілактика стоматологічних захворювань: навч. посіб. / Т. І. Заєць, Л. О. Жуковська – Львів: Новий світ – 2000, 2008. – С. 100-111.
9. Комнацький Б. Ю. Оптимізація та роль самостійної роботи студентів стоматологічного факультету як шлях до підвищення якості освіти / Б. Ю. Комнацький, А. В. Повшенюк, О. О. Коцюра // Медична освіта. – 2017. – № 2. – С. 24-27. <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2017.2.7715>
10. Кордон В. Нетрадиційні форми й методи проведення занять – шлях до успіху / В. Кордон, В. Костецька // Освіта: науково-методичний журнал. – 2009 – № 2. – С. 4–5.
11. Криницька І. Я. Інновації у медичній освіті: інтегративний підхід до діагностики, лікування та профілактики захворювань. / І. Я. Криницька, М. І. Марущак, І. М. Кліщ, Н. В. Петренко // Медична освіта. – 2018. – №4. – С. 34-37. DOI <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2017.4.8368> .
12. Мельничук Г. М. Гінгівіт, пародонтит, пародонтоз: особливості лікування: навч. посіб. / Г. М. Мельничук, М. М. Рожко. – Івано-Франківськ, 2010. – 284 с.
13. Мерецький В. М. Роль самостійної роботи студентів в організації навчального процесу / В. М. Мерецький // Медична освіта. – 2015. – № 3. – С. 113-115. <https://doi.org/10.11603/me.v0i3.4989>

14. Микитенко В. Дидактичні ігри та інтерактивні методи / В. Микитенко // Освіта: науково-методичний журнал. – 2011 – № 1. – С. 19–21
15. Мудрик У. М. Використання активних форм навчання та сучасних інформаційних технологій як засобу інтенсифікації навчального процесу / У. М. Мудрик, О. Р. Боярчук, Л. А. Волянська, Е. І. Бурбела // Медична освіта. – 2020. – №3. – 94-99. DOI <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2020.3.11447>.
16. Науково-методичне спрямування організації та контролю самостійної роботи студентів у НМУ імені О. О. Богомольця / К. М. Амосова, О. В. Стеченко, І. В. Васильєва [та ін.] // Медична освіта. – 2016. – № 2. – С. 60-63. <https://doi.org/10.11603/me.v0i2.6216>
17. Ніколаєва Л. Активні методи навчання для підвищення розумової діяльності майбутніх спеціалістів / Л. Ніколаєва // Освіта: науково-методичний журнал. – 2010 – № 1. – С. 20–23
18. Оката О. Застосування в навчальному процесі активних методів навчання / О. Оката, О. Панченко // Освіта: науково-методичний журнал. – 2010 – № 1. – С. 24–31
19. Паласюк Б. М. Формування самоосвітньої компетенції майбутніх фармацевтів у світлі оновлення змісту вищої освіти / Б. М. Паласюк // Медична освіта. – 2021. – № 2 (додаток). – С. 83-87. <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2021.2.12417>
20. Піреєва В. Ділова гра – активний метод навчання / В. Піреєва // Освіта : навчально-методичний журнал. – 2008. – № 2. – С. 30
21. Профілактика стоматологічних захворювань: підручник для студентів стоматологічних факультетів закладів вищої медичної освіти / за ред. Л. Ф. Каськової; Л. Ф. Каськова, Л. І. Амосова, О. О. Кулай та ін.; МОЗ України, УМСА (Полтава). – Стереотип. вид. – Львів: Магнолія 2006, 2019. – 403 с.
22. Стоматологія: у 2 кн.: підручник Кн. 2 / М. М. Рожко, І. І. Кириленко, О. Г. Денисенко та ін.; за ред. М. М. Рожка. – 2-ге вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 992 с.
23. Терапевтична стоматологія: у чотирьох томах: підручник для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних закладів – медичних університетів, інститутів й академій / М. Ф. Данилевський [та ін.]; ред. А. В. Борисенко. – 2-е вид., переробл. і допов. – Київ: Медицина, 2018 – Т. 3: Захворювання пародонта. – 2018. – 623 с.
24. Щербак О. Творчі пошуки в підготовці фахівців / О. Щербак // Освіта: науково-методичний журнал. – 2004 – № 2. – С. 14–17
25. Ягоднікова В. В. Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі: навч.-метод. посіб. / В. В. Ягоднікова. – К.: ДП «Вид. дім Персонал», 2011. – 70 с.

ДОДАТОК

Інформаційно-довідкові матеріали Відповіді на питання

Завдання 1. Методи професійного видалення зубного нальоту: медикаментозні (хімічні), електромеханічні.

Методи видалення зубного каменю: медикаментозний, мануальний, електромеханічний, ультразвуковий.

Завдання 2. Зубні відкладення є причиною виникнення багатьох стоматологічних захворювань:

- a) виразково-некротичного гінгівіту;
- b) карієсу;
- c) катарального гінгівіту;
- d) пародонтиту

Завдання 3.

- a) язикова поверхня нижніх фронтальних зубів вкрита на 1/2 темно-коричневим нальотом
- b) язикова поверхня нижніх фронтальних зубів білого кольору. Зубний наліт не фіксується

Завдання 4. Оглядові стоматологічні інструменти: стоматологічне дзеркало, зонд.

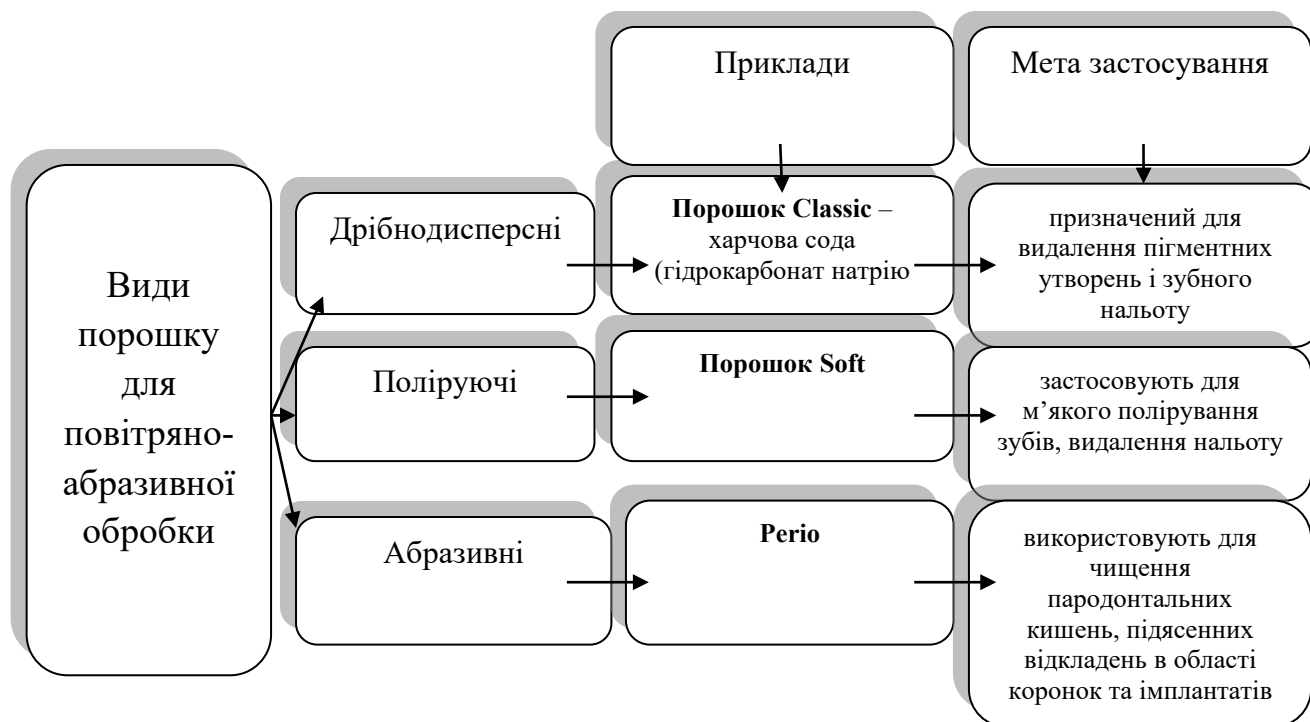
Ручні інструменти для зняття зубного каменю мануальним методом: екскаватор, гачки, набір кюрет Грейсі.

Завдання 6. Розпізнавання наконечником приладу PerioScan зубних відкладень здійснюється автоматично, при їх наявності подається синій світловий сигнал (світлодіодне кільце розміщене на самому наконечнику), можна включити одночасно і звукову індикацію. У випадках, коли здійснюється індикація зеленого кольору, очищувати зубні поверхні і пародонтальні кишені не потрібно – наліт відсутній, зуб повністю здоровий.

Завдання 9. Послідовність чистки та дезінфекції системи подачі води апарату «Piezon Master»:

- від'єднати скейлер та наконечник;
- систему промити водою (2 хвилини);
- систему промити дезінфікуючим розчином 2 хвилини та залишити апарат на 5 хвилин з метою дії знезаражуючих речовин;
- систему промити водою 2 хвилини;
- вилити воду з системи та ємностей;
- вимкнути прилад.

Завдання 14. Порошки для чищення методом «повітряного потоку» виготовляються із дрібнодисперсних насичених кальцієм органічних речовин.

Завдання 15. Інструменти для полірування коронок зубів після видалення зубного каменю: торцеві щітки, гумові ковпачки, поліри.

Завдання 16. Послідовність проведення чищення зубів апаратом Air Flow: огляд порожнини рота, пацієнту пропонують одягнути окуляри і шапочку, на губи наносять дентальний крем, порожнину рота ізолюють м'яким ретрактором, видаляють наліт, полірують емаль спеціальними м'якими гумовими щіточками, наносять на емаль фторвмісну пасту, надають рекомендації пацієнту стосовно гігієни порожнини рота та дієти.

Завдання 19. Напрямок руху скейлера на верхній щелепі – зверху донизу, а на нижній – знизу догори.

Завдання 20. Переваги ультразвукових скейлерів перед мануальними:

- мінімальна затрата часу;
- досягнення більш гладкої поверхні зуба;
- забезпечення кращого доступу до важкодоступних ділянок;
- розрив стінок оболонки бактерій внаслідок акустичного феномену;
- комфорт для пацієнта

Завдання 22. Перелік продуктів, які входять до складу «білої дієти»:

- молочні та кисломолочні продукти: молоко, сир, сметана, кефір, йогурти тощо;

- риба і морепродукти;
- фрукти і ягоди, що не мають яскравого кольору і не є кислими: банани, груші, персики, абрикоси, некислі яблука, білий виноград;
- біле м'ясо (м'ясо індички, кролика, куряча грудка);
- овочі та гриби, що не мають яскравого барвника;
- крупи, макарони, хлібобулочні вироби, яйця.

Завдання 24. Насадку PERIO використовують для зручності роботи в підясенній ділянці. Насадка приєднується до апарату PROPHYflex будь-якої модифікації. Ексклюзивною особливістю такої насадки є нанесення маркування на носик у вигляді чорного кольору, як на пародонтальних зондах WHO, що дозволяє контролювати роботу в пародонтальній кишені будь якої глибини. Насадки багаторазові і легко автоклавується.

Завдання 25. Переваги та недоліки ультразвукового чищення зубів:

Завдання 26. Основні завдання етапу, пов'язаного з поліруванням коронок зубів: забезпечення гладкої поверхні, що запобігає ретенції зубного нальоту.

Завдання 28. Значення гігієнічного індексу Федорова-Володкіної відповідає значенню – 2,33. Гігієнічний стан порожнини рота – незадовільний.

Завдання 29. Парні рисунки: 1, 14; 2, 13; 3, 12; 4, 11; 5, 10; 6, 9; 7, 8.

Завдання 31. Для виконання професійної гігієни порожнини рота необхідні: апарат Air Flow, кюрети Гресі, торцеві щітки, слиновідсмоктувачі, стоматологічний пілосос, ультразвуковий апарат, стоматологічний ретрактор.

Завдання 32. Огляд порожнини рота, видалення зубного каменю, полірування поверхні коронки зубів, фторування емалі, рекомендації пацієнту.

Завдання 33. Логічний ланцюжок, який відтворює послідовність проведення професійного чищення зубів: 1, 8, 7, 5, 3, 2, 4, 6.

Завдання 34. Послідовність чистки та дезінфекції системи подачі води ультразвукового апарату: 6, 1, 2, 5, 4, 3.

Завдання 35.

- Професійна гігієна порожнини рота – це комплекс заходів, що спрямований на зняття зубних відкладень (зубного каменю і нальоту), полірування і ремінералізацію зубів.
- Зубний наліт – неструктуроване м'яке відкладення на поверхні зуба, що складається із мікроорганізмів, злущених епітеліальних клітин, лейкоцитів і суміші протейнів слини.
- Причини формування зубного каменю: недотримання правил гігієни порожнини рота, «лінощі жування», несанована порожнина рота тощо.
- Зняття зубних відкладень ручним способом ефективно застосовується у випадках, якщо ультразвукова методика протипоказана.
- Видалення зубних відкладень ультразвуком відрізняється високою ефективністю.
- Етапи зняття зубного каменю за допомогою ультразвуку включають: огляд порожнини рота, видалення зубного каменю, полірування поверхні коронки зубів, фторування емалі, рекомендації пацієнту.
- Принцип дії апарату Air Flow базується на очищенні поверхні зуба водоповітряною сумішшю і спеціального порошку.
- Полірування поверхні зубів проводять після видалення зубних відкладень для забезпечення гладкої поверхні.
- Фторування емалі зубів проводиться з метою додаткового захисту емалі.

- «Біла дієта» включає: усі молочні продукти, у яких немає барвників (сирки, сир, масло, молоко, кефір, йогурт), морепродукти й рибу, практично всі фрукти (яблука, персики, банани, груші), біле м'ясо (курка, перепел, качка, індик), макарони, хлібобулочні вироби.
- Серед причин, які сприяють утворенню зубного каменю: недотримання правил гігієни порожнини рота; хвороби органів ШКТ та порушення роботи ендокринної системи, що впливають на хімічний склад слини; аномалії прикусу та дефекти зубного ряду, що ускладнюють чищення зубів; наявність у роті ортопедичних або ортодонтичних конструкцій; шкідливі харчові звички – велика кількість вуглеводів у раціоні або переважання в ньому м'якої їжі, вживання солодоців; куріння.

Завдання 36.

- Індекс Гріна-Вермільйона – низький: 0,6; 0,4; 0,1;
- Індекс Гріна-Вермільйона – середній: 0,9; 1,5;
- Індекс Гріна-Вермільйона – високий: 2,5; 2,0; 1,8

Завдання 37. Зайвий елемент в ланцюгу – алмазні бори.

Завдання 38. Зайвий елемент в ланцюгу – червоне м'ясо.

Завдання 39.

- Методи професійного видалення зубного нальоту: медикаментозні (хімічні), електромеханічні.
- Зубний наліт є першопрчиною багатьох стоматологічних захворювань (карієс, пародонтит).
- Послідовність видалення зубного каменю за допомогою мануальних інструментів: огляд порожнини рота, видалення зубного каменю, полірування поверхні коронки зубів, фторування емалі, рекомендації пацієнту.
- Напрямок руху скейлера під час зняття надясенного зубного каменю на верхній щелепі – зверху донизу, а на нижній – знизу догори.
- Шліфування та полірування поверхонь коронок зубів після видалення зубного каменю проводиться з метою створення гладкої поверхні.
- Переваги Вектор-терапії в процесі зняття підясенного зубного каменю: щадний вплив на зуб; мінімальний рівень травматичності; ретельне усунення зубних відкладень; висока ефективність; зняття запалення в найкоротший термін.
- Показання до зняття зубних відкладень апаратом Air Flow: очищення зубів від поверхневої пігментації; зняття зубного нальоту, чищення головок імплантатів; очищення зубів для точного визначення кольору; очищення зубів перед ремінералізуючою терапією
- Групи індексів для оцінки гігієнічного стану ротової порожнини: індекси, що оцінюють площу зубного нальоту; індекси, що оцінюють товщину

зубного нальоту; індекси, що оцінюють масу зубного нальоту; індекси, що оцінюють фізичні, хімічні, мікробіологічні параметри зубного нальоту

- Барвники для виявлення зубного нальоту в домашніх умовах: «Плакмаркер», Mira-2-Top.

Барвники для застосування в клініці: водовмісний розчин Шіллера-Пісарєва, метиленовий синій, бісмарк коричневий

МОЗ УКРАЇНИ
 ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
 ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
 ☒ 10002, м. Житомир, вул. В. Бердичівська 46/15, тел./факс. (0412) 43-08-91,
 р/р 35418020020036 в ДКСУ у м. Київ, МФО 820172, ідентифікаційний код 02011284,
 e-mail: zhitomir.nursing@gmail.com

09.01.2023

№ 23/14.00

Довідка
про впровадження різнорівневих інтерактивних завдань для позааудиторної
самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності
221 Стоматологія з освітньої компоненти
«Профілактика стоматологічних захворювань»

Результати навчально-методичної роботи В.М. Косенко, І.М. Скиби впроваджені в освітній процес Житомирського медичного інституту ЖОР та знайшли практичне втілення в системі підготовки майбутніх гігієністів зубних.

Розроблені матеріали націлені на самоперевірку базового комплексу знань з профілактики захворювань порожнини рота та сприятимуть подальшому розвитку навичок самостійної та творчої праці здобувачів освіти спеціальності 221 Стоматологія.

Різнорівневі завдання складені відповідно до таксономії Блума (знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка). До кожного з цих рівнів за допомогою певних дієслів запропоновано набір завдань, які допоможуть майбутнім медичним працівникам сформувати вміння аналізувати, інтерпретувати, оцінювати професійно важливу інформацію, робити обґрунтовані висновки.

Поєднання різнорівневих інтерактивних завдань сприятиме зацікавленості в процесі вивчення освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань» та усвідомленню її практичного значення.

Вирішуючи завдання, студенти можуть одразу проконтролювати правильність їх виконання, проаналізувати помилки, а, підрахувавши загальну кількість балів, об'єктивно оцінити рівень теоретичних знань з освітньої компоненти «Профілактика стоматологічних захворювань».

Представлені матеріали можуть бути використані викладачами з метою перевірки знань студентів, а також майбутніми гігієністами зубними під час підготовки до практичних занять, підсумкового модульного контролю та з метою самопідготовки, самоконтролю, самокорекції позааудиторної самостійної роботи.

Результати впровадження розглянуто на засіданні науково-методичної ради Житомирського медичного інституту (протокол №4 від 22.11.22)

В.о. ректора

Світлана ГОРДІЙЧУК

**Бажаємо успіхів у
навчанні!**

